

Kyrkomötets protokoll 2024

Kyrkomötets protokoll 2024
1–4 oktober och 18–20 november

Tisdagen den 1 oktober.....	7
§ 1 Kyrkomötet öppnas	7
§ 2 Anförande av ärkebiskopen	7
§ 3 Utdelande av Stefansmedaljen	7
§ 4 Inkomna hälsningar.....	7
§ 5 Parentation	7
§ 6 Hälsningar från nordiska syskonkyrkor	7
§ 7 Anmälan om nya ledamöter i kyrkomötet.....	8
§ 8 Anmälan om inkallade ersättare.....	8
§ 9 Överlämning av motionssvar från De Ungas Kyrkomöte	9
§ 10 Fastställande av debattregler.....	9
§ 11 Val av protokolljusterare.....	9
§ 12 Utskottsplacering av inkallade ersättare.....	9
§ 13 Biskoparnas närvaro i utskotten	9
§ 14 Fyllnadsval till kyrkomötets utskott.....	10
§ 15 Fyllnadsval till kyrkostyrelsen	10
§ 16 Anmälan om inkomna ärenden	10
§ 17 Hänvisning av ärenden till utskotten.....	14
§ 18 Meddelanden.....	15
 Fredagen den 4 oktober	 16
§ 19 Anmälan om betänkanden från utskotten.....	16
§ 20 Fastställande av debattregler.....	16
§ 21 Meddelanden.....	16
 Måndagen den 18 november	 17
§ 22 Kyrkomötets förhandlingar återupptogs	17
§ 23 Parentation	17
§ 24 Anmälan om nya ledamöter i kyrkomötet.....	17
§ 25 Anmälan om inkallade ersättare.....	17
§ 26 Fyllnadsval till utskott.....	18
§ 27 Fyllnadsval till kyrkostyrelsen	18
§ 28 Utseende av auktoriserad revisor	19
§ 29 Meddelanden.....	19
§ 30 Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2023	19
§ 31 Redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden	19
§ 32 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2025–2027.....	20
§ 33 Valfrågor	22
§ 34 Meddelanden.....	24
§ 35 Jämställdheten i Svenska kyrkan	24
§ 36 Öka tillgängligheten i kyrkans lokaler	26
§ 37 Kyrkliga sommar- och julavslutningar för elever	26
§ 38 Svenska kyrkan och hbtq-frågor	26
§ 39 Digital säkerhetsutbildning	27
§ 40 Avgifter vid kyrkliga begravningar av icke kyrkotillhöriga	28
§ 41 Spridning av digitala andakter	28
§ 42 Insamlingsgala för att rädda det kyrkliga kulturarvet	29
§ 43 Prata skogs- och jordbruk med allmänheten	29

§ 44 Inför ett kulturgravsbidrag	29
§ 45 Debatt om kyrkans skog.....	30
§ 46 Konventionen om biologisk mångfald.....	30
§ 47 Återinrätta kyrkobyggnadsbidrag	30
§ 48 Rikskollekt till Tro och Ljus	31
§ 49 Begravningsfrågor.....	31
§ 50 Förtydligat missionsbegrepp	32
§ 51 Verksamhetsberättelse 2023 för Svenska kyrkans valprovsnämnd	32
§ 52 Brudöverlämning vid vigsel.....	33
§ 53 Fler unga i beslutande organ	34
Tisdagen den 19 november.....	35
§ 54 Meddelanden.....	35
§ 55 Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2023, beslut	35
§ 56 Redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden, beslut.....	35
§ 57 Återinrätta kyrkobyggnadsbidrag, beslut.....	37
§ 58 Rikskollekt till Tro och Ljus, beslut.....	37
§ 59 Valfrågor, beslut.....	37
§ 60 Begravningsfrågor, beslut	40
§ 61 Förtydligat missionsbegrepp, beslut	42
§ 62 Verksamhetsberättelse 2023 för Svenska kyrkans valprovsnämnd, beslut	42
§ 63 Jämställdheten i Svenska kyrkan, beslut.....	42
§ 64 Öka tillgängligheten i kyrkans lokaler, beslut.....	43
§ 65 Kyrkliga sommar- och julavslutningar för elever, beslut.....	44
§ 66 Ordningsfråga	44
§ 67 Svenska kyrkan och hbtq-frågor, beslut.....	44
§ 68 Brudöverlämning vid vigsel, beslut	45
§ 69 Digital säkerhetsutbildning, beslut.....	46
§ 70 Avgifter vid kyrkliga begravingar av icke kyrkotillhöriga, beslut.....	47
§ 71 Spridning av digitala andakter, beslut.....	47
§ 72 Fler unga i beslutande organ, beslut.....	48
§ 73 Insamlingsgala för att rädda det kyrkliga kulturarvet, beslut.....	48
§ 74 Prata skogs- och jordbruk med allmänheten, beslut.....	48
§ 75 Konventionen om biologisk mångfald, beslut	49
§ 76 Inför ett kulturgravsbidrag, beslut.....	49
§ 77 Debatt om kyrkans skog, beslut	50
§ 78 Offentlig inbjudan till att lära känna den kristna tron	50
§ 79 Offentlig gudstjänst och manifestation till stöd för judarna.....	50
§ 80 Stötande genrebeteckning i Den svenska psalmboken.....	51
§ 81 En liten bok om Den stora Boken	51
§ 82 Meddelanden.....	52
§ 83 Kyrkan i det offentliga rummet.....	52
§ 84 Kyrkans deltagande vid sekulära evenemang	52
§ 85 Nationell strategi för samarbete inom folkbildning	53
§ 86 Kriget mot Ukraina	53
§ 87 Svenska kyrkan och Stadsmissionen.....	54
§ 88 Beredskapsdag och samverkansforum om beredskap.....	54
§ 89 Alternativa behandlingsformer på kriminalvårdsanstalter	54
§ 90 Kyrkan tar ställning mot otryggheten	55
§ 91 Kyrkans engagemang i avhopparverksamheten.....	55

§ 92 Kulturutredning.....	56
§ 93 Svenska kyrkan och ekumeniken.....	57
§ 94 Kyrkans engagemang i fredsfrågor.....	57
§ 95 Guds mission i det offentliga rummet.....	57
§ 96 Kyrkans hållning till islam.....	58
§ 97 Utlandskyrkan.....	58
§ 98 Förnyad religionsdialog.....	59
§ 99 Ordningsfråga.....	59
§ 100 Förverkliga religionsfrihet i ett mångreligiöst samhälle.....	59
§ 101 Svenska kyrkans plats i den världsvida kyrkans offentliga rum.....	60
§ 102 Fördöm Israels ockupation.....	61
§ 103 Främja interreligiöst samarbete och kontakter.....	62
§ 104 Svenska kyrkans fredsfrämjande arbete.....	62
§ 105 Franciskusjubileum 2026.....	62
§ 106 Om kyrkohandbok och kyrkoordning.....	63
§ 107 Möta människor i behov av arbete.....	63
§ 108 Kyrkans samverkan med civilsamhället.....	63
§ 109 Stå upp för att barnkonventionen efterföljs.....	63
§ 110 Stärk Svenska kyrkans nätnärvaro.....	64
§ 111 Vapenfri tjänst inom Svenska kyrkan.....	64
§ 112 Svenska kyrkan som samlande kraft.....	64
Onsdagen den 20 november.....	65
§ 113 Hälsning.....	65
§ 114 Offentlig inbjudan till att lära känna den kristna tron, beslut.....	65
§ 115 Offentlig gudstjänst och manifestation till stöd för judarna, beslut.....	65
§ 116 Stötande genrebeteckning i Den svenska psalmboken, beslut.....	66
§ 117 En liten bok om Den stora Boken, beslut.....	66
§ 118 Franciskusjubileum 2026, beslut.....	67
§ 119 Om kyrkohandbok och kyrkoordning, beslut.....	67
§ 120 Kyrkan i det offentliga rummet, beslut.....	67
§ 121 Kyrkans deltagande vid sekulära evenemang, beslut.....	69
§ 122 Nationell strategi för samarbete inom folkbildning.....	70
§ 123 Kriget mot Ukraina, beslut.....	70
§ 124 Svenska kyrkan och Stadsmissionen, beslut.....	70
§ 125 Beredskapsdag och samverkansforum om beredskap, beslut.....	71
§ 126 Alternativa behandlingsformer på kriminalvårdsanstalter, beslut.....	71
§ 127 Kyrkan tar ställning mot otryggheten, beslut.....	72
§ 128 Kyrkans engagemang i avhopparverksamheten, beslut.....	72
§ 129 Kulturutredning, beslut.....	73
§ 130 Möta människor i behov av arbete, beslut.....	73
§ 131 Kyrkans samverkan med civilsamhället, beslut.....	74
§ 132 Stå upp för att barnkonventionen efterföljs, beslut.....	74
§ 133 Stärk Svenska kyrkans nätnärvaro, beslut.....	75
§ 134 Vapenfri tjänst inom Svenska kyrkan, beslut.....	75
§ 135 Svenska kyrkan som samlande kraft, beslut.....	75
§ 136 Svenska kyrkan och ekumeniken, beslut.....	76
§ 137 Kyrkans engagemang i fredsfrågor, beslut.....	77
§ 138 Guds mission i det offentliga rummet, beslut.....	78
§ 139 Kyrkans hållning till islam, beslut.....	78
§ 140 Utlandskyrkan, beslut.....	78

§ 141 Förnyad religionsdialog, beslut.....	80
§ 142 Förverkliga religionsfrihet i ett mångreligiöst samhälle, beslut.....	80
§ 143 Svenska kyrkans plats i den världsvida kyrkans offentliga rum, beslut.....	81
§ 144 Fördöm Israels ockupation, beslut	81
§ 145 Främja interreligiöst samarbete och kontakter, beslut	81
§ 146 Svenska kyrkans fredsfrämjande arbete, beslut	82
§ 147 Ordningsfråga	82
§ 148 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2025–2027, beslut.....	82
§ 149 Förbud mot att röja uppgifter som avser Svenska kyrkans beredskap.....	84
§ 150 Förbud mot att röja uppgifter som avser Svenska kyrkans beredskap, beslut	85
§ 151 Riktlinjer för församlingsdiakoni.....	85
§ 152 Riktlinjer för församlingsdiakoni, beslut	85
§ 153 Verksamhetsberättelse 2023 för Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar	86
§ 154 Verksamhetsberättelse 2023 för Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar, beslut.....	86
§ 155 Verksamhetsberättelse 2023 för Svenska kyrkans överklagandenämnd.....	86
§ 156 Verksamhetsberättelse 2023 för Svenska kyrkans överklagandenämnd, beslut	86
§ 157 Summering av det tematiska kyrkomötet.....	87
§ 158 Meddelanden.....	87
§ 159 Kyrkomötet avslutas	87
 Bilaga 1 Kyrkan i det offentliga rummet – kyrkomötets tematiska program 2024	 89
 Bilaga 2 Kyrkomötet 2024: debattregler session 1.....	 97
 Bilaga 3 Kyrkomötet 2024: debattregler session 2.....	 98

Kyrkomötet 2024
Tisdagen den 1 oktober

Kl. 15.25–17.15

Kyrkomötets ledamöter och biskoparna deltog i en mäsas vid vilken biskop Ulrica Fritzson predikade. Kyrkomötet år 2024 inleddes i Uppsala domkyrka i närvaro av DD.MM. Konung Carl XVI Gustaf och Drottning Silvia. Musik och sång framfördes av Robert Bennesh och Uppsala domkyrkas vokalsemble.

§ 1 Kyrkomötet öppnas

Ordföranden Karin Perers höll ett inledningsanförande. Hon presenterade årets tema ”Kyrkan i det offentliga rummet”, beslutat av kyrkomötet år 2022 och grundat i Lutherska världsförbundets skrift med samma namn. Utöver arbete i utskott och plenum, rymmer kyrkomötet ett omfattande program med föreläsningar, seminarier, bibelsmedjor och kulturprogram enligt *bilaga 1*. Därefter förklarades kyrkomötet år 2024 öppnat.

§ 2 Anförande av ärkebiskopen

Ärkebiskop Martin Modéus talade till kyrkomötet.

§ 3 Utdelande av Stefansmedaljen

Ärkebiskopen utdelade Stefansmedaljen till Helén Ottosson Lovén, tidigare generalsekreterare för Svenska kyrkan, för omsorg om ett gott samarbete mellan den episkopala och den förtroendevalda ansvarslinjen i Svenska kyrkan, för lyhörd strävan att lyssna in stiftens behov för utformningen av kyrkostyrelsens arbete, för att med god förståelse för Svenska kyrkans dynamik ha bidragit till en trygg framåtrörelse, för trägen och trogen samverkan för Svenska kyrkan med civilsamhällets aktörer och för ett engagemang som i praktisk handling visat omsorg om Svenska kyrkan.

§ 4 Inkomna hälsningar

Skriftliga hälsningar hade inkommit till kyrkomötet från Hela Människan, EFS och Eumeniakyrkan.

Förhandlingarna ajournerades kl. 16.05.

Kyrkomötet samlades i universitetshuset i Uppsala.

Förhandlingarna återupptogs kl. 16.30 under ledning av ordföranden.

§ 5 Parentation

Ordföranden *meddelade* att kyrkomötets ledamot Gun Eriksson, Uppsala stift, avlidit i maj 2024. Hon hedrades med en stunds tystnad.

§ 6 Hälsningar från nordiska syskonkyrkor

Hälsningar framfördes av kyrkomötets ordförande i den isländska kyrkan, Drífa Hjartardóttir, kyrkostyrelsens ordförande i den norska kyrkan, Harald Hegstad, och kyrkomötets första vice ordförande i Finlands evangelisk-lutherska kyrka, Hanna Mithiku. Även den danska folkkyrkan hade sänt en hälsning.

§ 7 Anmälan om nya ledamöter i kyrkomötet

Anmälades att följande utsetts till nya ledamöter i kyrkomötet:

Peder Granath, Uppsala stift, är ny ledamot efter Gun Eriksson, som avlidit
Sofie Halvarsson, Uppsala stift, är ny ledamot efter Agneta Brendt, som avsagt sig uppdraget
Niklas Lindberg, Linköpings stift, är ny ledamot efter Mats Ludvigsson, som avsagt sig uppdraget
Johanna Palmér, Linköpings stift, är ny ledamot efter Johan Garde, som avsagt sig uppdraget
Peter Weiderud, Västerås stift, är ny ledamot efter Britas Lennart Eriksson, som avsagt sig uppdraget
Lydia Fredlund, Västerås stift, är ny ledamot efter Victor Månsson, som avsagt sig uppdraget
Ellen Skånberg, Stockholms stift, är ny ledamot efter Marjut Ervasti, som avsagt sig uppdraget
Birgitta Nilsson, Stockholms stift, är ny ledamot efter Sandra Signarsdotter, som avsagt sig uppdraget.

Ordföranden hälsade de nya ledamöterna välkomna till kyrkomötet. Ordföranden hälsade även biskoparna Ulrica Fritzson och Teresia Derlén, som deltog för första gången, välkomna till kyrkomötet.

§ 8 Anmälan om inkallade ersättare

Ordföranden meddelade att ett antal ledamöter hade anmält förhinder att delta i kyrkomötets sammanträde i oktober 2024 och att följande ersättare hade inkallats:

Kicki Lidén, Uppsala stift, ersätter Emma Hedlundh
David Berggren, Uppsala stift, ersätter Christian Bonde
Terence Honglo, Uppsala stift, ersätter Maria Heldt
Iris Denstedt-Stigzelius, Uppsala stift, ersätter Torbjörn Aronson
Anna-Carin Gabelic, Linköpings stift, ersätter Niklas Lindberg
Stefan Alström, Linköpings stift, ersätter Mona Olsson
Tomas Fors, Strängnäs stift, ersätter Xerxes Åkerfeldt
Tomas Jansson, Västerås stift, ersätter Lydia Fredlund
Kerstin Sidenvall Karlgren, Lunds stift, ersätter David Castor
James Sandstedt, Lunds stift, ersätter Bo Herou
Kenneth B Ferm, Lunds stift, ersätter Lena Petersson
Jonatan Glader, Lunds stift, ersätter Lars-Ivar Ericson
Lars-Anders Espert, Lunds stift, ersätter Iván Knézy
Agneta Ahlblom, Göteborgs stift, ersätter Anna Stenberg
Fredrik Schandorff, Göteborgs stift, ersätter Patrik Linde
Eva-Karin Torhem Arnell, Göteborgs stift, ersätter Daniel Tisell
Annsofi Aurell, Göteborgs stift, ersätter Jerker Schmidt
Jonatan Hanson, Göteborgs stift, ersätter Eric Muhl
Kristina Töyrä, Luleå stift, ersätter Roger Larsson
Gunilla Eldebro, Stockholms stift, ersätter Kristina Axén Olin
Ann-Marie Strömberg, Stockholms stift, ersätter Ellen Skånberg
Per Carlberg, Stockholms stift, ersätter David Lång
Elisabeth Lanner, Stockholm stift, ersätter Charlotte B Haggren
Lars Jakobsson, Stockholms stift, ersätter Jan-Hugo Nihlén

Fredrik Wallén, Stockholms stift, ersätter Kerstin Rossipal
Toivo Sjören, Stockholms stift, ersätter Johanna Öhman
Ulf Wester, Stockholms stift, ersätter Arnold Boström
Anders Djerf, Stockholms stift, ersätter Kaya Ålander

Anmäldes att ersättare inte inkallats för Sebastian Ekeröth Clausson, Skara stift, Hilka Andersson, Skara stift, Joakim Persson, Lunds stift, Birgitta Thörn, Göteborgs stift, Åsa Rehdell, Göteborgs stift, Stig-Göran Fransson, Växjö stift, Barbro Wiskari, Göteborgs stift, Inga-Lill Röhr, Karlstads stift, Margareta Winberg, Härnösands stift, Daniel Larson, Stockholms stift, och Henrik Blind, Luleå stift.

§ 9 Överlämning av motionssvar från De Ungas Kyrkomöte

Förbundsordförande Clara Olsson, Svenska Kyrkans Unga, överlämnade yttranden från De Ungas Kyrkomöte gällande skrivelser och motioner till årets kyrkomöte.

§ 10 Fastställande av debattregler

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att fastställa debattregler för den första sessionen enligt *bilaga 2*.

§ 11 Val av protokolljusterare

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* i enlighet med valberedningens förslag att utse Annika Nyman, Victor Backström och Elisabeth Kullenberg, att jämte ordförandena justera kyrkomötets protokoll 2024.

§ 12 Utskottsplacering av inkallade ersättare

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* i enlighet med ordförandens förslag, att inkallad ersättare tjänstgör i det utskott där den som hon/han ersätter skulle ha ingått. Inkallad ersättare inträder i utskottet som sista ersättare i sin nomineringsgrupp. I de fall en inkallad ersättare inträder i ett utskott i vilket nomineringsgruppen endast har en plats i utskottet och det är en plats som ledamot, inträder ersättaren i utskottet som ledamot för sin nomineringsgrupp.

§ 13 Biskoparnas närvaro i utskotten

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* i enlighet med valberedningens förslag att biskoparna få närvara i utskottet enligt följande:

Gudstjänstutskottet

Andreas Holmberg

Organisationsutskottet

Karin Johannesson och Marika Markovits

Tillsyns- och uppdragsutskottet

Johan Tyrberg

Ekonomiutskottet

Johan Dalman

Ekumenikutskottet

Sören Dalevi och Erik Eckerdal

Kyrkolivsutskottet

Åsa Nyström och Teresia Derlén

Samhälls- och kulturutskottet

Fredrik Modéus och Ulrica Fritzson

Förvaltareutskottet

Mikael Mogren

§ 14 Fyllnadsval till kyrkomötets utskott

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* i enlighet med valberedningens förslag att för återstoden av mandatperioden utse:

Fredrik Ericsson, Härnösands stift, som ledamot i gudstjänstutskottet
Hilde Klasson, Uppsala stift, som förste ersättare i gudstjänstutskottet
Birgitta Nilsson, Stockholms stift, som andre ersättare i gudstjänstutskottet
Johannes Fransson, Karlstads stift, som femte ersättare i gudstjänstutskottet
Knapp Anna Eriksson, Härnösands stift, som andre ersättare i gudstjänstutskottet
Arnold Boström, Stockholms stift, som ersättare i tillsyns- och uppdragsutskottet
Rebecca Hägg, Linköpings stift, som ordförande i ekonomiutskottet
Johanna Palmér, Linköpings stift, som andre ersättare i ekonomiutskottet
Klas Corbelius, Linköpings stift, som vice ordförande i ekumenikutskottet
Sofie Halvarsson, Uppsala stift, som ledamot i ekumenikutskottet
Edvina Palmcrantz, Lunds stift, som ledamot i ekumenikutskottet
Peter Weiderud, Västerås stift, som förste ersättare i ekumenikutskottet
Peder Granath, Uppsala stift, som andre ersättare i ekumenikutskottet
Susanne Stenlund, Strängnäs stift, som ledamot i förvaltareutskottet
Mikael Sjölund, Härnösands stift, som förste ersättare i förvaltareutskottet
Katarina Lövgren, Luleå stift, som andre ersättare i förvaltareutskottet
Niklas Lindberg, Linköpings stift, som tredje ersättare i förvaltareutskottet
Lydia Fredlund, Västerås stift, som förste ersättare i förvaltareutskottet
Leif Gustavsson, Växjö stift, som andre ersättare i förvaltareutskottet

§ 15 Fyllnadsval till kyrkostyrelsen

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* i enlighet med valberedningens förslag att för resterande del av mandatperioden utse Mona Olsson att ersätta Marjut Ervasti som ledamot i kyrkostyrelsen.

§ 16 Anmälan om inkomna ärenden

Anmäldes och bordlades skrivelser, motioner och verksamhetsberättelser som inkommit till kyrkomötet.

Kyrkostyrelsens skrivelser

2024:1	Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2025–2027
2024:2	Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2023
2024:3	Redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden
2024:4	Ändringar i kyrkoordningen m.m.
2024:5	Jämställdheten i Svenska kyrkan
2024:6	Tematiskt kyrkomöte 2024 – Kyrkan i det offentliga rummet

Motioner

- 2024:1 Öka tillgängligheten i kyrkans lokaler
Lars-Ivar Ericson
- 2024:2 Begravningsverksamhet i händelse av kris och krig
Petter Nilsson
- 2024:3 Kyrkans deltagande vid sekulära evenemang
Gary Aelius
- 2024:4 Offentlig inbjudan till att lära känna den kristna tron
Gary Aelius
- 2024:5 Nationell strategi för samarbete inom folkbildning
Birgitta Axelsson Edström
- 2024:6 Kriget mot Ukraina
Per Hanö
- 2024:7 Svenska kyrkan och Stadsmissionen
Marcus Romedahl
- 2024:8 Offentlig gudstjänst och manifestation till stöd för judarna
Mikael Sandén
- 2024:9 Svenska kyrkans beredskapsdag
Ronnie Nilsson
- 2024:10 Svenska kyrkans samverkansforum
Ronnie Nilsson
- 2024:11 Ekumenik i det offentliga rummet
Jan-Åke Isaksson
- 2024:12 Svenska kyrkans ekumeniska relationer
Ulf Wester
- 2024:13 Stötande genrebeteckning i Den svenska psalmboken
Anders Lundberg
- 2024:14 Förtydligat missionsbegrepp
Jonas Noréus
- 2024:15 Kyrkliga sommar- och julavslutningar för elever
Peter Laufer
- 2024:16 Insamlingsgala för att rädda det kyrkliga kulturarvet
Peter Laufer
- 2024:17 Polyamori, asexualitet och hbtqi-begreppet
Linda Sjöö
- 2024:18 En liten bok om Den Stora Boken
Berth Löndahl
- 2024:19 Kyrkan i det offentliga rummet – uttalandets första punkt
Berth Löndahl
- 2024:20 Jämnare könsfördelning i kyrkans profilutbildningar
Berth Löndahl
- 2024:21 Alternativa behandlingsformer på kriminalvårdsanstalter
Britt Björneke
- 2024:22 Kyrkans engagemang i avhopparverksamheten
Britt Björneke
- 2024:23 Kyrkans engagemang i fredsfrågor
Britt Björneke
- 2024:24 Brudöverlämning vid vigsel
Sara Waldenfors

- 2024:25 Guds mission i det offentliga rummet
Leif Nordlander
- 2024:26 Finansiering av kyrknätet
Leif Nordlander
- 2024:27 Återinrätta kyrkobyggnadsbidrag
Leif Nordlander
- 2024:28 Kyrkan tar ställning mot otryggheten
Lennart Matikainen
- 2024:29 Kyrkans hållning till islam
Lennart Matikainen
- 2024:30 Intäkter från krematoriernas återvunna metaller
Sten Janson
- 2024:31 Digital säkerhetsutbildning
Carin Åblad Lundström
- 2024:32 Riktlinjer för församlingsdiakoni
Anders Lundberg
- 2024:33 Ändringar i kyrkoordningen, utlandskyrkan
Anders Roos
- 2024:34 Förnyad religionsdialog i syfte att motverka antisemitism
Torbjörn Aronson
- 2024:35 Vart tar männen vägen?
Jonas Noréus
- 2024:36 Kvinnors underrepresentation bland högre organisttjänster
Marcus Romedahl
- 2024:37 Valsedlar vid kyrkliga val
Jesper Eneroth
- 2024:38 Ingen procentspärr vid kyrkomötesvalen
Tomas Jansson
- 2024:39 Höj den kyrkoantikvariska ersättningen
Olov Lindquist
- 2024:40 Utökat stöd till EFS
Irene Oskarsson
- 2024:41 Kyrkan i det offentliga rummet – uttalandets andra punkt
Boel Johansson
- 2024:42 Rikskollekt till Tro och Ljus
Stefan Alström
- 2024:43 Finansiera Ung resurs
Olov Lindquist
- 2024:44 Franciskusjubileum 2026
Johan Linnman
- 2024:45 Inga spärrar i kyrkovalet
Axel W Karlsson
- 2024:46 Kulturutredning
Sven Milltoft
- 2024:47 Möta människor i behov av arbete
Cecilia Gyllenberg Bergfasth
- 2024:48 Prata skogs- och jordbruk med allmänheten
Cecilia Gyllenberg Bergfasth
- 2024:49 Sänk församlingsavgiften
Marcus Romedahl

- 2024:50 Avgifter vid kyrkliga begravningar av icke kyrkotillhöriga
Johan Linnman
- 2024:51 Förverkliga religionsfrihet i ett mångreligiöst samhälle
Peter Weiderud
- 2024:52 Svenska kyrkans begravningsansvar för religiösa minoriteter
Peter Weiderud
- 2024:53 Bevara mångfalden även i kyrkomötet
Bertil Olsson
- 2024:54 Kyrkan i det offentliga rummet – uttalandets femte punkt
Lena Arman
- 2024:55 Kyrkan i det offentliga rummet – uttalandets fjärde punkt
Knapp Anna Eriksson
- 2024:56 Kyrkans samverkan med civilsamhället
Lena Östholm Munkberg
- 2024:57 Fortsätt finansiera Act Svenska kyrkan
Lena Östholm Munkberg
- 2024:58 Ingen procentspär, enbart krav på fast mandat
Roger Larsson
- 2024:59 Spridning av digitala andakter
Åsa Öckerman
- 2024:60 Stå upp för att barnkonventionen efterföljs
Ann-Marie Strömberg
- 2024:61 Konventionen om biologisk mångfald
Åsa Rehndell
- 2024:62 Svenska kyrkans plats i den världsvida kyrkans offentliga rum
Leif Nordlander
- 2024:63 Svenska kyrkan ska lämna priderörelsen
Anna Sundberg
- 2024:64 Svenska kyrkan som samlande kraft
Jonas Noréus
- 2024:65 Fördöm Israels ockupation
Anne Sörman
- 2024:66 Främja interreligiöst samarbete och kontakter
Eva-Maria Munck
- 2024:67 Stärk Svenska kyrkans nätnärvaro
Vicktoria Bagi
- 2024:68 Svenska kyrkans fredsfrämjande arbete
Axel W Karlsson
- 2024:69 Svenska anställningsvillkor inom utlandskyrkan
Anders Skogberg
- 2024:70 Fler unga i beslutande organ
Marcus Romedahl
- 2024:71 Inför ett kulturgravsbidrag
Anders Skogberg
- 2024:72 Vapenfri tjänst inom Svenska kyrkan
Jonas Noréus
- 2024:73 Debatt om kyrkans skog
Anders Skogberg

- 2024:74 Fader vår är inget experiment
Jan-Åke Isaksson
- 2024:75 Transparens i skogsförvaltningen
Åsa Rehndell
- 2024:76 Relevanta barnkonsekvensanalyser
Åsa Rehndell

Verksamhetsberättelser

Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar
Svenska kyrkans valprovsningsnämnd
Svenska kyrkans överklagandenämnd

§ 17 Hänvisning av ärenden till utskotten

Föredrogs presidiets förslag till hänvisning av skrivelser, motioner och övriga ärenden till utskotten. Motionerna 2024:74 Fader vår är inget experiment av Jan-Åke Isaksson, 2024:75 Transparens i skogsförvaltningen av Åsa Rehndell och 2024:76 Relevanta barnkonsekvensanalyser av Åsa Rehndell föreslogs att inte tas upp till behandling då de inte bedömdes anknyta tydligt nog till kyrkomötets tema eller någon av kyrkostyrelsens skrivelser.

Kyrkostyrelsens skrivelser

Gudstjänstutskottet: 4 (avsnitt 5), 6 (endast underlag för diskussion)
Organisationsutskottet: 4 (avsnitt 1 och 3), 6 (endast underlag för diskussion)
Tillsyns- och uppdragutskottet: 4 (avsnitt 4), 6 (endast underlag för diskussion)
Ekonomiutskottet: 1, 2, 3, 6 (endast underlag för diskussion)
Ekumenikutskottet: 4 (avsnitt 2), 6 (endast underlag för diskussion)
Kyrkolivsutskottet: 5, 6 (endast underlag för diskussion)
Samhälls- och kulturutskottet: 6 (beslutsförslaget)
Förvaltarskapsutskottet: 6 (endast underlag för diskussion)

Motioner

Gudstjänstutskottet: 4, 8, 13, 18, 44
Organisationsutskottet: 2, 14, 30, 37, 38, 45, 52, 53, 58
Tillsyns- och uppdragutskottet: 32
Ekonomiutskottet: 26, 27, 39, 40, 42, 43, 49, 57
Ekumenikutskottet: 11, 12, 23, 25, 29, 33, 34, 51, 62, 65, 66, 68, 69
Kyrkolivsutskottet: 1, 15, 17, 20, 24, 31, 35, 36, 50, 59, 63, 70
Samhälls- och kulturutskottet: 3, 5, 6, 7, 9, 10, 19, 21, 22, 28, 41, 46, 47, 54, 55, 56, 60, 64, 67, 72
Förvaltarskapsutskottet: 16, 48, 61, 71, 73

Övriga ärenden

Organisationsutskottet: Verksamhetsberättelse för Svenska kyrkans valprovsningsnämnd
Tillsyns- och uppdragutskottet: Verksamhetsberättelser för ansvarsnämnden för biskopar och Svenska kyrkans överklagandenämnd.

I debatten yttrade sig

Olle Reichenberg

Jan-Åke Isaksson, som yrkade bifall till att motion 2024:74 av Jan-Åke Isaksson skulle behandlas av årets kyrkomöte.

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till presidiets förslag att avvisa motion 2024:74 av Jan-Åke Isaksson,
dels om bifall till förslaget att behandla motion 2024:74,
och förklarade att hon fann förslaget om bifall till presidiets förslag med övervägande
ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att fastställa presidiets förslag till hänvisning av skrivelser,
motioner och övriga ärenden.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Per Carlberg, Daniel Engström, Robert
Fredriksson, Jonas Larsson, Ronnie Nilsson, Fredrik Ottesen, Mikael Sandén och
Anders Skogberg.

§ 18 Meddelanden

Ordföranden meddelade att utskotten kallas till sammanträde direkt efter plenum.
Enkel middag serveras i trapphallen under kvällen.

Förhandlingarna ajournerades kl. 17.15 till fredagen den 4 oktober kl. 15.00.

Kyrkomötet 2024
Fredagen den 4 oktober

Kl. 15.00–15.10

Förhandlingarna återupptogs under ledning av ordföranden.

§ 19 Anmälan om betänkanden från utskotten

Ordföranden *anmälde* att utskottsarbetet under veckan resulterat i 60 betänkanden.

§ 20 Fastställande av debattregler

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att fastställa debattregler för den andra sessionen enligt *bilaga 3*.

§ 21 Meddelanden

Ordföranden framförde ett varmt tack från presidiet för hängivet och konstruktivt arbete under kyrkomötets första session.

De justerade betänkandena kommer att finnas tillgängliga på kyrkomötets webbplats den 11 oktober.

När kyrkomötet återupptar sina förhandlingar i november sker det i Uppsala Konsert & Kongress.

(Sv. Ps. 183)

Förhandlingarna ajournerades kl. 15.10 till måndagen den 18 november 2024 kl. 9.00.

Kyrkomötet 2024
Måndagen den 18 november

Kl. 9.00–22.22

Kyrkomötet samlades på Uppsala Konsert & Kongress. Förhandlingarna återupptogs under ledning av ordföranden.

§ 22 Kyrkomötets förhandlingar återupptogs

Ordföranden förklarade kyrkomötets förhandlingar återupptagna och hälsade biskopar och ledamöter välkomna.

Sammanträdet inleddes med en andakt ledd av Sofija Lazic Pedersen.

§ 23 Parentation

Ordföranden *meddelade* att två kyrkomötesledamöter hade avlidit sedan förra sessionen, Daniel Tisell och Hilka Andersson. De hedrades med en stunds tystnad.

§ 24 Anmälan om nya ledamöter i kyrkomötet

Anmälades att följande utsetts till nya ledamöter i kyrkomötet för återstoden av mandatperioden:

Daniel Arthursson, Skara stift, är ny ledamot efter Hilka Andersson, som avlidit
Eva-Karin Torhem Arnell, Göteborgs stift, är ny ledamot efter Daniel Tisell, som avlidit

Satu Rekola, Göteborgs stift, är ny ledamot efter Aina Nordqvist, som avlagt sig uppdraget.

Ordföranden hälsade de nya ledamöterna välkomna till kyrkomötet.

§ 25 Anmälan om inkallade ersättare

Ordföranden *meddelade* att följande ledamöter hade inkallats för de ledamöter som anmält förhinder att delta i kyrkomötets andra session:

Kicki Lidén, Uppsala stift, ersätter Emma Hedlundh
David Berggren, Uppsala stift, ersätter Christian Bonde
Terence Honglo, Uppsala stift, ersätter Maria Heldt
Anna-Carin Gabelic, Linköpings stift, ersätter Niklas Lindberg
Stefan Alström, Linköpings stift, ersätter Mona Olsson
Nils-Gunnar Karlson, Linköpings stift, ersätter Irene Oskarsson
Anders Gunn, Skara stift, ersätter Daniel Arthursson
Tony Björklund, Strängnäs stift, ersätter Peter Laufer
Ellen Leijen, Strängnäs stift, ersätter Susanne Stenlund
Tomas Jansson, Västerås stift, ersätter Lydia Fredlund
Anette Andersson, Västerås stift, ersätter Solveig Oscarsson
Martin Moberg, Lunds stift, ersätter Birger Wernersson
Kerstin Sidenvall Karlgren, Lunds stift, ersätter David Castor
Inger Hagelin, Lunds stift, ersätter Anders Bromée
James Sandstedt, Lunds stift, ersätter Bo Herou
Kenneth B Ferm, Lunds stift, ersätter Lena Petersson
Jonatan Glader, Lunds stift, ersätter Lars-Ivar Ericson
Johan Christensson, Lund stift, ersätter Joakim Persson

Lars-Anders Espert, Lunds stift, ersätter Iván Knézy
Agneta Ahlblom, Göteborgs stift, ersätter Anna Stenberg
Fredrik Schandorff, Göteborgs stift, ersätter Patrik Linde
Annsofi Aurell, Göteborgs stift, ersätter Jerker Schmidt
Jonatan Hanson, Göteborgs stift, ersätter Eric Muhl
Kenneth Norberg, Härnösands stift, ersätter Margareta Winberg
Ann-Charlotte Kassberg, Luleå stift, ersätter Katarina Lövgren
Kristina Töyrä, Luleå stift, ersätter Roger Larsson
Gunilla Eldebro, Stockholms stift, ersätter Kristina Axén Olin
Ann-Marie Strömberg, Stockholms stift, ersätter Ellen Skånberg
Per Carlberg, Stockholms stift, ersätter David Lång
Elisabeth Lanner, Stockholms stift, ersätter Charlotte B Haggren
Lars Jakobsson, Stockholms stift, ersätter Jan-Hugo Nihlén
Fredrik Wallén, Stockholms stift, ersätter Kerstin Rossipal
Ylva Larsson, Stockholms stift, ersätter Agneta Granström
Toivo Sjören, Stockholms stift, ersätter Johanna Öhman
Ulf Wester, Stockholms stift, ersätter Arnold Boström
Anders Djerf, Stockholms stift, ersätter Kaya Ålander

Anmälles att ersättare inte inkallats för Lisa Gerenmark, Skara stift, Satu Rekola, Göteborgs stift, Åsa Rehdell, Göteborgs stift, och Rodney Engström, Härnösands stift.

§ 26 Fyllnadsval till utskott

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* i enlighet med valberedningens förslag att för resterande del av mandatperioden utse:

Eva-Karin Torhem Arnell, Göteborgs stift, till andre ersättare i organisationsutskottet i stället för Håkan Widepalm

Satu Rekola, Göteborgs stift, till ersättare i organisationsutskottet i stället för Aina Nordqvist

Annika Nyman, Luleå stift, till andre ersättare i ekonomiutskottet i stället för Hilka Andersson

Christina Södling, Strängnäs stift, till tredje ersättare i ekonomiutskottet i stället för Annika Nyman

Daniel Arthursson, Skara stift, till fjärde ersättare i ekonomiutskottet i stället för Christina Södling

Marja Hillerström, Stockholm stift, till ledamot i ekumenikutskottet i stället för Mona Olsson

Ellen Skånberg, Stockholms stift, till ersättare i ekumenikutskottet i stället för Marja Hillerström

§ 27 Fyllnadsval till kyrkostyrelsen

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* i enlighet med valberedningens förslag att för resterande del av mandatperioden utse Håkan Widepalm, Göteborgs stift, att ersätta Daniel Tisell som ledamot i kyrkostyrelsen.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* i enlighet med valberedningens förslag att för resterande del av mandatperioden utse Håkan Widepalm, Göteborgs stift, att ersätta Daniel Tisell som andre vice ordförande i kyrkostyrelsen.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* i enlighet med valberedningens förslag att för resterande del av mandatperioden utse Xerxes Åkerfeldt, Strängnäs stift, till ersättare i kyrkostyrelsen.

§ 28 Utseende av auktoriserad revisor

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* i enlighet med ordförandens förslag att utse Maria Wigenfeldt, auktoriserad revisor från PwC, till ordinarie revisor och Sara Wallinder, auktoriserad revisor från PwC, till suppleant för perioden 2025–2028.

§ 29 Meddelanden

Ordföranden hälsade de företrädare för Den norska kyrkan som gästade kyrkomötet varmt välkomna.

Ordföranden *påminde* om de regler och talartider för debatten som beslutades under session 1 och som finns angivna i mötesverktyget.

Debatt sker en dag och beslut påföljande dag, med några undantag. Det gäller Verksamhet och ekonomi, som debatteras idag, och där beslut fattas under onsdagen samt tillsyns- och uppdragsutskottets ärenden som debatteras och beslutas om under onsdagen.

Ordföranden presenterade August Hermansson, handläggare för kyrkomötet, som informerade om några funktioner i det digitala mötesverktyget.

§ 30 Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2023

Kyrkomötet behandlade ekonomiutskottets betänkande E 2024:2.

I debatten yttrade sig

Gunvor Hagelberg, ordförande för revisionen

Olov Lindquist, som yrkade bifall till motion 2024:39

Margaretha Herthelius, som yrkade bifall till motion 2024:39

Bengt Kjellgren, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Agneta Ahlblom och Margareta Nisser-Larsson.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
  - ♦ bifall till motion 2024:39 av Olov Lindquist och Margaretha Herthelius.
- (Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 19 november)

§ 31 Redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden

Kyrkomötet behandlade ekonomiutskottets betänkande E 2024:3.

I debatten yttrade sig

Inger Wahlman, som yrkade bifall till utskottets förslag

Tomas Rosenlundh

I detta anförande *instämde* Margareta Karlsson

Cecilia Gyllenberg Bergfasth, som yrkade bifall till motion 2024:43

I detta anförande *instämde* Henrik Blind och Ylva Larsson

Karin Janfalk, som yrkade bifall till motion 2024:43

I detta anförande *instämde* Agneta Ahlblom, Vicktoria Bagi, Niklas Grahn, Linda Isberg, Nils Jernqvist, Axel W Karlsson, Margareta Karlsson och Linda Sjöo

Erik Sjöstrand, som yrkade bifall till utskottets förslag

Anders Lundberg, som yrkade bifall till motion 2024:43

I detta anförande **instämde** Agneta Ahlblom, Vicktoria Bagi, Mats Berglund, Margareta Carlsson, Britt Fält, Karin Janfalk, Nils Jernqvist, Ann-Charlotte Miller och Anne Sörman

Erik Sjöstrand (replik)

Margaretha Herthelius, som yrkade bifall till motion 2024:43

I detta anförande **instämde** Ylva Larsson

Erik Sjöstrand (replik)

Margaretha Herthelius (replik)

Nina Wahlin, som yrkade bifall till motion 2024:43

I detta anförande **instämde** Agneta Ahlblom, Vicktoria Bagi, Birgitta Johansson Huuva, Ylva Larsson, Sören Olsson, Elisabeth Rydström och Anne Sörman

Bengt Kjellgren, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande **instämde** Jimmy Dahllöf, Jenny Delén, Elisabeth Kullenberg och Karl-Gunnar Svensson

Jenny Nilsson, som yrkade bifall till motion 2024:43

I detta anförande **instämde** Agneta Ahlblom, Axel W Karlsson, Margareta Karlsson och Ylva Larsson

Sara Waldenfors

I detta anförande **instämde** Ylva Larsson

Erik Sjöstrand (replik)

Sara Waldenfors (replik).

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
  - ♦ bifall till motion 2024:43 av Olov Lindquist och Margaretha Herthelius.
- (Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 19 november)

§ 32 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2025–2027

Kyrkomötet behandlade ekonomiutskottets betänkande E 2024:1.

I debatten yttrade sig

Marie Wojdkow

I detta anförande **instämde** Victor Backström, Anders Brunnstedt och Daniel Engström

Nils Gärder

Kenneth B Ferm, som yrkade bifall till utskottets förslag punkterna 7 och 8

I detta anförande **instämde** Lars Jakobsson, Karl-Gunnar Svensson och Kristina Töyrä

Bertil Olsson, som yrkade bifall till motion 2024:26

I detta anförande **instämde** Bengt Kjellgren, Margareta Nisser-Larsson och Karl-Gunnar Svensson

Lena Östholm Munkberg, som yrkade bifall till motion 2024:57

I detta anförande **instämde** Agneta Ahlblom och Ylva Larsson

Marcus Romedahl, som yrkade bifall till reservationerna 1 och 2

Bengt Kjellgren, som yrkade bifall till motion 2024:26 och till utskottets förslag punkterna 1–5 och 7–14

I detta anförande **instämde** Elisabeth Kullenberg, Margareta Nisser-Larsson och Karl-Gunnar Svensson

Wanja Lundby-Wedin, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande **instämde** Anna-Karin Bengtsdotter, Louise Callenberg, Lars Jakobsson, Martin Moberg, Camilla Persson, Yvonne Stålnacke och Peter Weiderud
Rebecca Hägg, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande **instämde** Yvonne Stålnacke
Anders Lundberg

I detta anförande **instämde** Lina Ahl, Agneta Ahlblom, Vicktoria Bagi, Anna-Karin Bengtsdotter, Margareta Carlsson, Monica Johansson, Ann-Charlotte Miller, Anne Sörman och Peter Weiderud

Lars G Linder, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande **instämde** Anna-Karin Bengtsdotter, Monica Johansson, Sara Waldenfors och Peter Weiderud

Leif Nordlander, som yrkade bifall till motion 2024:26

I detta anförande **instämde** Håkan Sunnliden och Karl-Gunnar Svensson

Wanja Lundby-Wedin (replik)

Fredrik Ottesen, som yrkade bifall till motion 2024:26

I detta anförande **instämde** Per Carlberg, Daniel Engström, Jan-Åke Isaksson, Ronnie Nilsson, Anna Sundberg och Anna-Karin Åström

Wanja Lundby-Wedin (replik)

Fredrik Ottesen (replik)

Wanja Lundby-Wedin (replik)

Petter Nilsson

I detta anförande **instämde** Per Carlberg, Daniel Engström, Jan-Åke Isaksson, Ronnie Nilsson, Fredrik Ottesen och Anna Sundberg

Wanja Lundby-Wedin (replik)

Petter Nilsson (replik)

Wanja Lundby-Wedin (replik)

Petter Nilsson (replik)

Biskop Andreas Holmberg

I detta anförande **instämde** Louise Callenberg, Lars Jakobsson, Lars G Linder och Peter Weiderud

Marcus Romedahl (replik)

Erik Sjöstrand

Petter Nilsson (replik)

Erik Sjöstrand (replik)

Petter Nilsson (replik)

Erik Sjöstrand (replik)

Bengt Kjellgren (replik)

Eva-Maria Munck

I detta anförande **instämde** Anne Sörman

Peter Weiderud

Marcus Romedahl (replik)

Peter Weiderud (replik)

Ylva Larsson, som yrkade bifall till motion 2024:57.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ◆ bifall till utskottets förslag
- ◆ bifall till motion 2024:26 av Leif Nordlander m.fl.
- ◆ bifall till motion 2024:57 av Lena Östholm Munkberg m.fl.

- ♦ bifall till reservation 1 av Leif Nordlander m.fl.
  - ♦ bifall till reservation 2 av Marcus Romedahl.
- (Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

(Sv. Ps. 499)

Förste vice ordföranden övertog kl. 11.16 ledningen av förhandlingarna.

§ 33 Valfrågor

Kyrkomötet behandlade organisationsutskottets betänkande O 2024:1.

I debatten yttrade sig

Toivo Sjören, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Lena Arman, Victor Backström, Ulla Birgersdotter, Anders Brunnstedt, Lars Jakobsson, Bengt Kjellgren och Marie Rydén Davoust

Bertil Olsson, som yrkade bifall till motion 2024:53

I detta anförande *instämde* Karl-Gunnar Svensson

Victor Ramström, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Lena Arman, Ulla Birgersdotter, Kenneth B Ferm, Lars Jakobsson, Torvald Johansson, Anette Nordgren, Marie Rydén Davoust, Toivo Sjören, Kristina Töyrä, Marie Wojdkow

Bengt Kjellgren, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Jimmy Dahllöf, Elisabeth Kullenberg, Margareta Nisser-Larsson och Karl-Gunnar Svensson

Roberth Krantz, som yrkade bifall till kyrkostyrelsens förslag till ändringar i kyrkoordningen angående procentspärren och bifall till motion 2024:37

I detta anförande *instämde* Martin Moberg, Roger Sjöberg och Peter Weiderud

Bengt Kjellgren, replik

Roberth Krantz (replik)

Bengt Kjellgren (replik)

Roberth Krantz (replik)

Bengt Kjellgren önskade få antecknat till protokollet att han inte hade rätt till ytterligare replik

Olov Lindquist, som yrkade bifall till reservation 3

I detta anförande *instämde* Ulla Birgersdotter

Berth Löndahl, som yrkade bifall till motion 2024:58 i första hand och till utskottets förslag i andra hand

I detta anförande *instämde* Elisabeth Sandlund

Tomas Jansson, som yrkade bifall till motion 2024:38

Petter Nilsson, som yrkade bifall till reservation 2

I detta anförande *instämde* Tony Björklund, Robert Fredriksson, Jan-Åke Isaksson, Ronnie Nilsson, Anna Sundberg och Anna-Karin Åström

Louise Callenberg, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Anna-Karin Andersson

Lina Ahl, som yrkade avslag på motionerna 2024:37 och 2024:58

I detta anförande *instämde* Agneta Ahlblom, Victoria Bagi, Mats Berglund, Ulla Birgersdotter, Marie Buhr, Margareta Carlsson, Marja Hillerström, Monica Johansson och Lisa Wallenstein

Petter Nilsson (replik)

Wanja Lundby-Wedin, som yrkade bifall till kyrkostyrelsens förslag

I detta anförande **instämde** Anna-Karin Andersson och Christina Södling

Berth Löndahl (replik)

Wanja Lundby-Wedin (replik)

Berth Löndahl (replik)

Wanja Lundby-Wedin (replik)

Petter Nilsson (replik)

Wanja Lundby-Wedin (replik)

Nils Jernqvist, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande **instämde** Agneta Ahlblom, Margareta Karlsson, Jenny Nilsson och Lisa Wallenstein

Axel W Karlsson, som yrkade bifall till motion 2024:45

Olle Reichenberg, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande **instämde** Ulla Birgersdotter, Bengt Kjellgren, Jenny Delén, Inger Hagelin, Marja Hillerström, Elisabeth Kullenberg, Margareta Nisser-Larsson, Fredrik Wallén, Sven Milltoft och Åsa Öckerman

Ulf Bjereld, som yrkade bifall till reservation 1

I detta anförande **instämde** Anette Andersson, Anna-Karin Andersson, Louise Callenberg, Helen Coughlin-Sjögren, Rolf Ekström, Birgitta Johansson Huuva, Roberth Krantz, Martin Moberg, Roger Olsson, Roger Sjöberg, Markus Svensson, Nina Wahlin och Peter Weiderud

Petter Nilsson (replik)

Ulf Bjereld (replik)

Petter Nilsson (replik)

Berth Löndahl (replik)

Ulf Bjereld (replik)

Berth Löndahl (replik)

Ulf Bjereld (replik)

Axel W Karlsson (replik)

Ulf Bjereld (replik)

Axel W Karlsson (replik)

Ulf Bjereld (replik)

Jesper Eneroth, som yrkade bifall till reservation 4

I detta anförande **instämde** Helen Coughlin-Sjögren, Rolf Ekström, Roberth Krantz och Martin Moberg

Bengt Kjellgren (replik)

Jesper Eneroth (replik)

Bengt Kjellgren (replik)

Jesper Eneroth (replik)

Margareta Carlsson, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande **instämde** Lina Ahl, Agneta Ahlblom, Vicktoria Bagi, Mats Berglund, Marie Buhr, Marja Hillerström, Monica Johansson och Ann-Charlotte Miller

Håkan Widepalm, som yrkade bifall till kyrkostyrelsens förslag

I detta anförande **instämde** Anna-Karin Andersson, Carin Jakobsson, Birgitta Johansson Huuva, David Liljedal och Nina Wahlin

Lena Östholm Munkberg, som yrkade bifall till motion 2024:38 och, i övrigt, till utskottets förslag

I detta anförande **instämde** Tomas Jansson och Ylva Larsson

Åsa Öckerman, som yrkade bifall till motion 2024:38

I detta anförande *instämde* Tomas Jansson och Ylva Larsson

Robert Fredriksson, som yrkade bifall till reservation 2

I detta anförande *instämde* Ronnie Nilsson och Anna Sundberg

Per Lindberg, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Karl-Gunnar Svensson

Lennart Matikainen

Leif Nordlander, som yrkade bifall till motion 2024:58 i första hand och till utskottets förslag i andra hand

I detta anförande *instämde* Elisabeth Sandlund, Karl-Gunnar Svensson och Kristina Töyrä

Terence Hongslo, som yrkade avslag på motion 2024:37.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till kyrkostyrelsens förslag
- ♦ bifall till motion 2024:37 av Jesper Eneroth och Cecilia Clausen
- ♦ bifall till motion 2024:38 av Tomas Jansson och Knapp Anna Eriksson
- ♦ bifall till motion 2024:45 av Axel W Karlsson
- ♦ bifall till motion 2024:53 av Bertil Olsson och Kerstin Rossipal
- ♦ bifall till motion 2024:58 av Roger Larsson.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 19 november)

§ 34 Meddelanden

Förste vice ordföranden *meddelade* att en presentkasse från Verbum fanns att hämta i mötesbyrån och framförde ett varmt tack för denna gåva.

Förhandlingarna ajournerades kl. 12.35.

Förhandlingarna återupptogs kl. 14.00 under ledning av andre vice ordföranden.

(Sv. Ps. 288)

§ 35 Jämställdheten i Svenska kyrkan

Kyrkomötet behandlade kyrkolivsutskottets betänkande Kl 2024:1.

I debatten yttrade sig

Kjell Kallenberg, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Vicktoria Bagi

Jonas Noréus, som yrkade bifall till reservation 2

Kjell Kallenberg (replik)

Jonas Noréus (replik)

Håkan Widepalm, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Birgitta Johansson Huuva

Berth Löndahl, som yrkade bifall till motion 2024:20

I detta anförande *instämde* Lars Jakobsson, Elisabeth Sandlund och Fredrik Sidenvall

Marcus Romedahl, som yrkade bifall till motion 2024:36

Kjell Kallenberg (replik)

Marcus Romedahl (replik)

Anders Lundberg, som yrkade avslag på motion 2024:20

I detta anförande **instämde** Agneta Ahlblom, Vicktoria Bagi, Karin Janfalk och Anne Sörman

Berth Löndahl (replik)

Anders Lundberg (replik)

Berth Löndahl (replik)

Nils-Gunnar Karlsson

I detta anförande **instämde** Madelaine Erlandsson Starwing

Erik Vikström, som yrkade bifall till utskottets förslag

Sofija Lazic Pedersen, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande **instämde** Agneta Ahlblom, Anette Andersson, Anna-Karin Bengtsdotter, Vicktoria Bagi, Mats Berglund, Karin Janfalk, Ann-Sofie Karlsson Ågren, Ann-Charlotte Miller, Martin Moberg, Markus Svensson, Christina Södling och Sara Waldenfors

Åsa Öckerman

I detta anförande **instämde** Marie Buhr

Margaretha Herthelius, som yrkade bifall till motionerna 2024:35 och 2024:36

Anne Sörman, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande **instämde** Agneta Ahlblom, Vicktoria Bagi, Mats Berglund, Margareta Carlsson, Marja Hillerström, Monica Johansson och Ann-Charlotte Miller

Birgitta Johansson Huuva, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande **instämde** Sören Olsson

Petter Nilsson

I detta anförande **instämde** Tony Björklund, Daniel Engström, Jan-Åke Isaksson, Ronnie Nilsson och Anna-Karin Åström

Cecilia Gyllenberg Bergfasth

I detta anförande **instämde** Karin Stierna

Ann-Charlotte Miller, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande **instämde** Agneta Ahlblom, Vicktoria Bagi, Margareta Carlsson, Marja Hillerström, Monica Johansson, Anne Sörman och Lisa Wallenstein

Ylva Larsson, som yrkade avslag på motion 2024:20

I detta anförande **instämde** Vicktoria Bagi, Karin Janfalk, Ann-Charlotte Miller och Anne Sörman

Anna Sundberg

I detta anförande **instämde** Daniel Engström, Jan-Åke Isaksson, Ronnie Nilsson och Anna-Karin Åström

Sofija Lazic Pedersen (replik)

Anna Sundberg (replik)

Sofija Lazic Pedersen (replik)

Håkan Widepalm (replik)

Fredrik Sidenvall

Kjell Kallenberg (replik)

Kristina Hyse, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande **instämde** Karin Janfalk, Margareta Karlsson, Anne Sörman och Lisa Wallenstein

Åsa Felix Everbrand

I detta anförande **instämde** Daniel Engström, Magnus Hedin, Marja Hillerström, Monica Johansson och Karin Stierna.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:20 av Berth Löndahl och Elisabeth Sandlund
- ♦ avslag på motion 2024:20
- ♦ bifall till motion 2024:35 av Jonas Noréus
- ♦ bifall till motion 2024:36 av Marcus Romedahl.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 19 november)

§ 36 Öka tillgängligheten i kyrkans lokaler

Kyrkomötet behandlade kyrkolivsutskottets betänkande KI 2024:2.

I ärendet yttrade sig

Nina Wahlin, som yrkade bifall till utskottets förslag.

Efter avslutad överläggning fanns endast utskottets förslag.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 19 november)

§ 37 Kyrkliga sommar- och julavslutningar för elever

Kyrkomötet behandlade kyrkolivsutskottets betänkande KI 2024:3.

I debatten yttrade sig

Linda Isberg, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Lisa Wallenstein

Tony Björklund, som yrkade bifall till motion 2024:15.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:15 av Peter Laufer m.fl.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 19 november)

§ 38 Svenska kyrkan och hbtq-frågor

Kyrkomötet behandlade kyrkolivsutskottets betänkande KI 2024:4.

I debatten yttrade sig

Sara Waldenfors, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Anna-Karin Bengtsdotter, Helen Coughlin-Sjögren, Kicki Halldin, Karin Janfalk, Birgitta Johansson Huuva, Kjell Kallenberg, Ann-Sofie Karlsson Ågren, Ann-Charlotte Miller och Martin Moberg

Linda Sjöo

I detta anförande *instämde* Lina Ahl, Agneta Ahlblom, Vicktoria Bagi, Mats Berglund, Britt Fält, Marja Hillerström, Linda Isberg, Karin Janfalk, Monica Johansson, Ann-Charlotte Miller, Ann-Marie Strömberg, Anne Sörman och Lisa Wallenstein

Torbjörn Aronson, som yrkade avslag på motion 2024:17

I detta anförande *instämde* Daniel Engström, biskop Andreas Holmberg, Axel W Karlsson, Anna Sundberg, Håkan Sunnliden och Kristina Töyrä

Sara Waldenfors (replik)

Torbjörn Aronson (replik)

Lena Sjöberg, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Helen Coughlin-Sjögren och Ann-Sofie Karlsson Ågren

Anna Sundberg, som yrkade bifall till motion 2024:63

I detta anförande **instämde** Tony Björklund, Per Carlberg, Daniel Engström, Jan-Åke Isaksson, Axel W Karlsson, Petter Nilsson, Ronnie Nilsson och Håkan Sunnliden Mikael Sandén, som yrkade avslag på utskottets förslag med anledning av motion 2024:17 punkt 2

I detta anförande **instämde** Jan-Åke Isaksson, Petter Nilsson och Ronnie Nilsson Anders Åkerlund, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande **instämde** Agneta Ahlblom, Margareta Carlsson, Linda Isberg, Nils Jernqvist, Birgitta Johansson Huuva, Ann-Charlotte Miller, Karin Stierna, Eva-Karin Torhem Arnell, Lisa Wallenstein och Håkan Widepalm

Sara Waldenfors (replik)

Anders Åkerlund (replik)

Johannes Fransson, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande **instämde** Helen Coughlin-Sjögren, Erik Sjöstrand, Karin Janfalk, Nils Jernqvist och Monica Johansson

Petter Nilsson

I detta anförande **instämde** Tony Björklund, Per Carlberg, Daniel Engström, Jan-Åke Isaksson, Ronnie Nilsson och Anna Sundberg

Erik Vikström, som yrkade bifall till utskottets förslag

Ann-Charlotte Miller, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande **instämde** Mats Berglund, Margareta Carlsson, Marja Hillerström, Nils Jernqvist, Ann-Marie Strömberg, Anne Sörman och Lisa Wallenstein

Daniel Engström, som yrkade bifall till motion 2024:63 och avslag på motion 2024:17

I detta anförande **instämde** Tony Björklund, Per Carlberg, Jan-Åke Isaksson och Anna Sundberg

Sara Waldenfors (replik)

Daniel Engström (replik)

Magnus Ek, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande **instämde** Agneta Ahlblom, Agne Arnesson, David Liljedal, Ann-Charlotte Miller, Karin Stierna, Anne Sörman och Håkan Widepalm

Nina Wahlin, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande **instämde** Anne Sörman och Håkan Widepalm

Monica Johansson, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande **instämde** Agneta Ahlblom, Margareta Carlsson och Ann-Charlotte Miller.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
  - ♦ avslag på utskottets förslag med anledning av motion 2024:17 punkt 2 av Linda Sjöo och Ann-Charlotte Miller
  - ♦ bifall till motion 2024:63 av Anna Sundberg m.fl.
- (Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 19 november)

§ 39 Digital säkerhetsutbildning

Kyrkomötet behandlade kyrkolivsutskottets betänkande KI 2024:6.

I ärendet yttrade sig

Karin Janfalk, som yrkade bifall till utskottets förslag.

Efter avslutad överläggning fanns endast utskottets förslag.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 19 november)

§ 40 Avgifter vid kyrkliga begravningar av icke kyrkotillhöriga

Kyrkomötet behandlade kyrkolivsutskottets betänkande Kl 2024:7.

I debatten yttrade sig

Johannes Imberg, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Magnus Hedin

Johan Linnman, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Lena Arman och Marja Hillerström

Torbjörn Aronson, som yrkade avslag på utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Karl-Gunnar Svensson och Fredrik Wallén

Karin Janfalk, som yrkade avslag på utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Margareta Karlsson

Johan Linnman (replik)

Suzanne Fredborg, som yrkade avslag på motion 2024:50

I detta anförande *instämde* Jimmy Dahllöf, Jenny Delén, Hanna Hesser Nordin,

Karin Janfalk, Anne Sörman och Fredrik Wallén

Johan Linnman (replik)

Suzanne Fredborg (replik)

Berth Löndahl, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Agneta Ahlblom, Magnus Hedin och Tomas Jansson

Peter Lundborg, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Lena Arman

Berth Löndahl (replik)

Peter Lundborg (replik).

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ avslag på utskottets förslag.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 19 november)

§ 41 Spridning av digitala andakter

Kyrkomötet behandlade kyrkolivsutskottets betänkande Kl 2024:8.

I debatten yttrade sig

Ann-Sofie Karlsson Ågren, som yrkade bifall till utskottets förslag

Åsa Öckerman, som yrkade bifall till motion 2024:59

I detta anförande *instämde* Ylva Larsson.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:59 av Åsa Öckerman m.fl.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 19 november)

Förhandlingarna ajournerades kl. 16.00.

Förhandlingarna återupptogs kl. 19.30 under ledning av förste vice ordföranden.

(Sv. Ps. 287)

§ 42 Insamlingsgala för att rädda det kyrkliga kulturarvet

Kyrkomötet behandlade förvaltarens utskottets betänkande F 2024:1.

I debatten yttrade sig

Tony Björklund, som yrkade bifall till motion 2024:16

Claes Block, som yrkade bifall till utskottets förslag.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
  - ♦ bifall till motion 2024:16 av Peter Laufer m.fl.
- (Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 19 november)

§ 43 Prata skogs- och jordbruk med allmänheten

Kyrkomötet behandlade förvaltarens utskottets betänkande F 2024:2.

I debatten yttrade sig

Gunilla Franzén, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Carin Jakobsson

Cecilia Gyllenberg Bergfasth, som yrkade bifall till motion 2024:48

I detta anförande *instämde* Henrik Blind, Ylva Larsson och Anne Sörman

Gunilla Franzén (replik)

Cecilia Gyllenberg Bergfasth (replik)

Marie Buhr, som yrkade bifall till motion 2024:48

I detta anförande *instämde* Lina Ahl, Agneta Ahlblom, Vicktoria Bagi, Marja

Hillerström, Monica Johansson, Ann-Charlotte Miller och Anne Sörman

Gunilla Franzén (replik)

Lena Östholm Munkberg, som yrkade bifall till motion 2024:48

Christina Södling, som yrkade bifall till utskottets förslag

Cecilia Gyllenberg Bergfasth (replik).

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
  - ♦ bifall till motion 2024:48 av Cecilia Gyllenberg Bergfasth m.fl.
- (Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 19 november)

§ 44 Inför ett kulturgravsbidrag

Kyrkomötet behandlade förvaltarens utskottets betänkande F 2024:4.

I debatten yttrade sig

Jörgen Åkesson, som yrkade bifall till utskottets förslag

Ingvar Jonsson, som yrkade bifall till motion 2024:71

I detta anförande *instämde* Jan-Åke Isaksson, Mikael Sandén och Anna-Karin Åström

Jörgen Åkesson (replik)

Ingvar Jonsson (replik)

Jörgen Åkesson (replik)

Ingvar Jonsson (replik)

Anders Skogberg, som yrkade bifall till motion 2024:71

I detta anförande *instämde* Jan-Åke Isaksson

Jörgen Åkesson (replik)

Anders Skogberg (replik).

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:71 av Anders Skogberg m.fl.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 19 november)

§ 45 Debatt om kyrkans skog

Kyrkomötet behandlade förvaltarshälsningsutskottets betänkande F 2024:5.

I debatten yttrade sig

Isak Vencu Öhrlund, som yrkade bifall till utskottets förslag

Ingvar Jonsson

I detta anförande *instämde* Jan-Åke Isaksson

Isak Vencu Öhrlund (replik)

Ingvar Jonsson (replik)

Anders Skogberg, som yrkade bifall till motion 2024:73.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:73 av Anders Skogberg m.fl.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 19 november)

§ 46 Konventionen om biologisk mångfald

Kyrkomötet behandlade förvaltarshälsningsutskottets betänkande F 2024:3.

I debatten yttrade sig

Helena Inghammar, som yrkade bifall till utskottets förslag

Lena Östholm Munkberg, som yrkade bifall till motion 2024:61

I detta anförande *instämde* Henrik Blind

Cecilia Gyllenberg Bergfasth, som yrkade bifall till motion 2024:61.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:61 av Åsa Rehndell och Marie Buhr.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 19 november)

§ 47 Återinrätta kyrkobyggnadsbidrag

Kyrkomötet behandlade ekonomiutskottets betänkande E 2024:4.

I debatten yttrade sig

Cecilia Rogne, som yrkade bifall till utskottets förslag

Bertil Olsson, som yrkade bifall till motion 2024:27

I detta anförande *instämde* Nils-Gunnar Karlson, Bengt Kjellgren, Karl-Gunnar Svensson och Fredrik Wallén

Leif Nordlander, som yrkade bifall till motion 2024:27

I detta anförande *instämde* Karl-Gunnar Svensson

Bengt Kjellgren, som yrkade bifall till motion 2024:27

I detta anförande *instämde* Margareta Nisser-Larsson och Karl-Gunnar Svensson.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:27 av Leif Nordlander.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 19 november)

§ 48 Rikskollekt till Tro och Ljus

Kyrkomötet behandlade ekonomiutskottets betänkande E 2024:5.

I debatten yttrade sig

Victor Backström, som yrkade bifall till utskottets förslag

Anne Sörman

I detta anförande *instämde* Vicktoria Bagi och Marja Hillerström

Ann-Charlotte Miller

I detta anförande *instämde* Vicktoria Bagi och Marja Hillerström

Victor Backström (replik).

Efter avslutad överläggning fanns endast utskottets förslag.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 19 november)

§ 49 Begravningsfrågor

Kyrkomötet behandlade organisationsutskottets betänkande O 2024:2.

I debatten yttrade sig

Sten Janson, som yrkade bifall till motion 2024:30

I detta anförande *instämde* Lena Arman, Anders Brunnstedt, Boel Johansson, Bengt Kjellgren och Karl-Gunnar Svensson

Tomas Rosenlundh, som yrkade bifall till motionerna 2024:30 och 2024:52

I detta anförande *instämde* Vicktoria Bagi, Marja Hillerström, Margareta Karlsson och Peter Weiderud

Per Lindberg, som yrkade bifall till utskottets förslag

Tomas Rosenlundh (replik)

Per Lindberg (replik)

Bengt Kjellgren, som yrkade bifall till motion 2024:30

I detta anförande *instämde* Inger Hagelin, Elisabeth Kullenberg, Margareta Nisser-Larsson, Karl-Gunnar Svensson och Fredrik Wallén

Mats Berglund, som yrkade bifall till motion 2024:52

I detta anförande *instämde* Lina Ahl, Agneta Ahlblom, Vicktoria Bagi och Marja Hillerström

Peter Weiderud, som yrkade bifall till motion 2024:52

I detta anförande *instämde* Vicktoria Bagi och Marja Hillerström

Petter Nilsson, som yrkade bifall till reservation 1 och till utskottets förslag punkterna 2 och 3

Sten Janson (replik)

Petter Nilsson (replik)

Klas Corbelius, som yrkade bifall till motion 2024:52

I detta anförande *instämde* Peter Weiderud

Per Lindberg (replik)

Klas Corbelius (replik)

Margareta Carlsson, som yrkade bifall till motion 2024:52

I detta anförande *instämde* Lina Ahl, Agneta Ahlblom, Vicktoria Bagi, Monica Johansson och Peter Weiderud

Marja Hillerström, som yrkade bifall till motionerna 2024:30 och 2024:52

I detta anförande *instämde* Agneta Ahlblom, Vicktoria Bagi, Margareta Carlsson och Monica Johansson

Anna-Karin Andersson, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Carin Jakobsson

Sten Janson (replik)

Anna-Karin Andersson (replik)

Sten Janson (replik)

Roberth Krantz, som yrkade bifall till utskottets förslag om avslag på motion 2024:30

Lars-Anders Espert, som yrkade avslag på motion 2024:52

Peter Weiderud (replik)

Lars-Anders Espert (replik)

Peter Weiderud (replik)

Lars-Anders Espert (replik)

Anders Åkerlund, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Marja Hillerström, Carin Jakobsson och Anna Lindgren

Peter Weiderud (replik)

Anders Åkerlund (replik)

Jörgen Åkesson

Ylva Larsson, som yrkade bifall till motion 2024:52

I detta anförande *instämde* Agneta Ahlbom.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till reservation 1 av Petter Nilsson
- ♦ bifall till motion 2024:30 av Sten Jansson m.fl.
- ♦ bifall till motion 2024:52 av Peter Weiderud och Klas Corbelius.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 19 november)

§ 50 Förtydligat missionsbegrepp

Kyrkomötet behandlade organisationsutskottets betänkande O 2024:3.

I debatten yttrade sig

Jonas Noréus, som yrkade bifall till motion 2024:14

Louise Callenberg, som yrkade bifall till utskottets förslag

Jonas Noréus (replik).

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:14 av Jonas Noréus.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 19 november)

§ 51 Verksamhetsberättelse 2023 för Svenska kyrkans valprovsnämnd

Kyrkomötet behandlade organisationsutskottets betänkande O 2024:4.

Endast utskottets förslag förelåg.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 19 november)

Andre vice ordföranden övertog kl. 21.10 ledningen av förhandlingen.

§ 52 Brudöverlämning vid vigsel

Kyrkomötet behandlade kyrkolivsutskottets betänkande KI 2024:5.

I debatten yttrade sig

Sara Waldenfors, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande **instämde** Vicktoria Bagi, Helen Coughlin-Sjöberg, Rolf Ekström, Birgitta Eliasson, Fredrik Ericsson, Hilde Klasson, Lars G Linder, David Svensk, Christina Södling och Markus Svensson

Mikael Sandén, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande **instämde** Jan-Åke Isaksson och Anna-Karin Åström

Erik Vikström, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande **instämde** Karin Janfalk och Camilla Persson

Anders Åkerlund, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande **instämde** Vicktoria Bagi, Carin Jakobsson, Petter Nilsson och Karin Stierna

Fredrik Wallén, som yrkade avslag på motion 2024:24 och avslag på utskottets förslag punkt 2

I detta anförande **instämde** Jenny Delén, Daniel Engström och Hanna Hesser Nordin

Louise Callenberg, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande **instämde** Birgitta Eliasson, Fredrik Ericsson, Karin Janfalk, Roger Sjöberg och Anne Sörman

Roger Olsson, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande **instämde** Roger Sjöberg

Magnus Hedin, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande **instämde** Lena Arman och Georg Lagerberg

Sara Waldenfors (replik)

Magnus Hedin (replik)

Jonas Noréus, som yrkade bifall till utskottets förslag punkt 1 och avslag på utskottets förslag punkt 2

I detta anförande **instämde** Jimmy Dahllöf och Kerstin Sidenvall Karlgren

Sören Olsson, som yrkade bifall till utskottets förslag

Daniel Engström, som yrkade bifall till utskottets förslag punkt 1 och avslag på utskottets förslag punkt 2

I detta anförande **instämde** Jan-Åke Isaksson, Ronnie Nilsson och Anna-Karin Åström

Erik Vikström (replik)

Lennart Matikainen, som yrkade bifall till utskottets förslag punkt 1 och avslag på utskottets förslag punkt 2

Christina Södling, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande **instämde** Birgitta Eliasson

Niklas Grahm, som yrkade bifall till utskottets förslag punkt 1 och avslag på utskottets förslag punkt 2

I detta anförande **instämde** Petter Nilsson och Kristina Töyrä

Biskop Åsa Nyström

I detta anförande **instämde** Vicktoria Bagi och Magnus Hedin

Biskop Teresia Derlén

I detta anförande **instämde** Jimmy Dahllöf, Jenny Delén, Fredrik Ericsson, Fredrik Sidenvall och Marie Wojdkow

Jan-Åke Isaksson, som yrkade avslag på motion 2024:24

I detta anförande *instämde* Per Carlberg, Ronnie Nilsson och Anna-Karin Åström
Nina Wahlin, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Håkan Widepalm

Niklas Grahn (replik)

Nina Wahlin (replik)

Margaretha Herthelius, som yrkade bifall till utskottets förslag

Anna Lundberg, som yrkade bifall till utskottets förslag

Ylva Larsson, som yrkade bifall till utskottets förslag

Sofie Halvarsson, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Christina Södling och Inger Wahlman.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
  - ♦ avslag på utskottets förslag punkt 2.
- (Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 19 november)

§ 53 Fler unga i beslutande organ

Kyrkomötet behandlade kyrkolivsutskottets betänkande KI 2024:9.

I debatten yttrade sig

Erik Vikström, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Sören Olsson

Cecilia Gyllenberg Bergfasth

I detta anförande *instämde* Marie Buhr och Anne Sörman

Britt Björneke

Marcus Romedahl, som yrkade bifall till motion 2024:70

Johan Linnman.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
  - ♦ bifall till motion 2024:70 av Marcus Romedahl.
- (Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 19 november)

Dagen avslutades med en andakt ledd av Magnus Ek.

Förhandlingarna ajournerades kl. 22.22.

Kyrkomötet 2024
Tisdagen den 19 november

Kl. 10.30–23.33

Förhandlingarna återupptogs under ledning av ordföranden.

Dagen inleddes med en andakt ledd av Celina Falk.

§ 54 Meddelanden

August Hermansson, handläggare för kyrkomötet, informerade om funktioner i mötesverktyget. En testomröstning genomfördes.

§ 55 Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2023, beslut

Från måndagens överläggning om ekonomiutskottets betänkande E 2024:2 fanns följande förslag (§ 30):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:39 av Olov Lindquist och Margaretha Herthelius.

Utskottet punkt 1 och 2

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att

1. fastställa årsredovisning samt resultat och balansräkning för Svenska kyrkans nationella nivå 2023,
2. bevilja kyrkostyrelsen ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2023.

I beslutet om ansvarsfrihet deltog inte de ledamöter som också är ledamöter i kyrkostyrelsen.

Utskottet punkt 3

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag punkt 3 att avslå motion 2024:39 av Olov Lindquist och Margaretha Herthelius,

dels om bifall till motion 2024:39,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:39 av Olov Lindquist och Margaretha Herthelius om höjning av den kyrkoantikvariska ersättningen.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Olov Lindquist.

§ 56 Redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden, beslut

Från måndagens överläggning om ekonomiutskottets betänkande E 2024:3 fanns följande förslag (§ 31):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:43 av Olov Lindquist och Margaretha Herthelius.

Utskottet punkt 1

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att med godkännande lägga kyrkostyrelsens skrivelse 2024:3 Redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden till handlingarna.

Utskottet punkt 2

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:43 av Olov Lindquist och Margaretha Herthelius,

dels om bifall till motion 2024:43,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

På Jenny Nilssons begäran genomfördes omröstning med handuppräckning med röstkort och ordföranden förklarade att hon fann att flertalet röstat för utskottets förslag.

På Anders Roos begäran genomfördes rösträkning. 146 ledamöter röstade för utskottets förslag, 97 för motionen och 1 ledamot avstod från att rösta.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:43 av Olov Lindquist och Margaretha Herthelius om finansiering av Ung resurs.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Olov Lindquist.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Jenny Nilsson, Birgitta Axelsson Edström, Cecilia Gyllenberg Bergfasth, Kristina Hyse, Helena Inghammar, Karin Janfalk, Nils Jernqvist, Tomas Rosenlundh, Elise Solberg och Lena Östholm Munkberg i en skriftlig reservation.

Svenska kyrkans långsiktiga rekrytering är en central och viktig fråga för hela Svenska kyrkan. Därför behöver nationell nivå ta ett samordnande ansvar för Ung resurs enligt kyrkostyrelsens resonemang att den uppgift som bäst utförs på en plats i Svenska kyrkan ska utföras på nationell nivå. Rekrytering är ett ansvar för församling och stift, och naturligtvis är det där rekryteringen till Ung Resurs ska göras men samordning av ett nationellt program ska finnas nationellt. Värt att lyfta fram är att De Ungas Kyrkomöte ställer sig positiva till motionen i sitt motionssvar, de skriver: "Ung Resurs är en fantastisk möjlighet för unga i Svenska kyrkan att upptäcka kyrkan, fördjupa sin tro och få erfarenhet av att arbeta inom kyrkan."

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Amanda Carlshamre, Lena Arman, Ulla Birgersdotter, Anders Brunnstedt, Celina Falk, Niklas Grahn, Torvald Johansson, Stefan Linderås, Johan Linnman, Per Lindberg, Anne Olofsson, Johanna Palmér, Veronica Pålsson, Anders Roos och Marie Rydén Davoust i en skriftlig reservation.

Vi reserverar oss mot beslutet att avsluta finansieringen till Ung Resurs. Vi menar, i enlighet med utskottet som föreslog bifall till motionen 2021, att Ung Resurs är och har varit en möjliggörare för många ungdomar och unga vuxna, i många församlingar, att få en större förtrogenhet med Svenska kyrkan, djupare kunskap om församlingslivet i en annan församling än den en kanske vuxit upp i samt att få prova på tjänst i Svenska kyrkan. De Ungas Kyrkomöte delar också perspektivet att "det finns risker för Svenska kyrkans ungdomar ifall det nationella ramverket tas bort. En konsekvens är att ungdomar bortprioriteras i de stift som inte har ekonomiska resurser till att finansiera Ung resurs helt på egen hand." Ung Resurs är ett fungerande koncept och vi menar att det ekonomiska stödet från nationell nivå är avgörande för att stimulera stiften till att bära Ung Resurs vidare.

§ 57 Återinrätta kyrkobyggnadsbidrag, beslut

Från måndagens överläggning om ekonomiutskottets betänkande E 2024:4 fanns följande förslag (§ 47):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:27 av Leif Nordlander

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:27 av Leif Nordlander,
dels om bifall till motion 2024:27,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

Ordningsfrågor ställdes av Axel W Karlsson och Ronnie Nilsson, som båda önskade att ordföranden skulle hålla något på klubbslaget för att möjliggöra begäran om votering.

På Leif Nordlanders begäran genomfördes omröstning med handuppräckning med röstkort och ordföranden förklarade att hon fann att flertalet röstat för utskottets förslag.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:27 av Leif Nordlander om att återinrätta kyrkobyggnadsbidrag.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Annsofi Aurell, Tony Björklund, Per Carlberg, Jimmy Dahllöf, Jenny Delén, Daniel Engström, Suzanne Fredborg, Hanna Hesser Nordin, Jan-Åke Isaksson, Ingvar Jonsson, Bengt Kjellgren, Jonas Larsson, Margareta Nisser-Larsson, Olle Reichenberg, Mikael Sandén, Karl-Gunnar Svensson, Bertil Olsson, Fredrik Ottesen och Ulf Wester.

§ 58 Rikskollekt till Tro och Ljus, beslut

Från måndagens överläggning om ekonomiutskottets betänkande E 2024:5 fanns endast utskottets förslag (§ 48):

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:42 av Stefan Alström om rikskollekt till Tro och Ljus.

§ 59 Valfrågor, beslut

Från måndagens överläggning om organisationsutskottets betänkande O 2024:1 fanns följande förslag (§ 33):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till kyrkostyrelsens förslag
- ♦ bifall till motion 2024:37 av Jesper Eneroth och Cecilia Clausen
- ♦ bifall till motion 2024:38 av Tomas Jansson och Knapp Anna Eriksson
- ♦ bifall till motion 2024:45 av Axel W Karlsson
- ♦ bifall till motion 2024:53 av Bertil Olsson och Kerstin Rossipal
- ♦ bifall till motion 2024:58 av Roger Larsson.

Valsedelsdistribution

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag punkt 3 att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i kyrkoordningen, KsSkr 2024:4, avsnitt 3 (Valsedelsdistributionen) och bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:37 av Jesper Eneroth och Cecilia Clausen,

dels om avslå på utskottets förslag punkt 3 och bifall till motion 2024:37, och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

På Jesper Eneroths begäran genomfördes omröstning med handuppräckning med röstkort och ordföranden förklarade att hon fann att flertalet röstat för utskottets förslag.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i kyrkoordningen, KsSkr 2024:4, avsnitt 3 (Valsedelsdistributionen) och att avslå motion 2024:37 av Jesper Eneroth och Cecilia Clausen om valsedlar vid kyrkliga val.

Procentspärr

Ordföranden ställde förslag

dels om ja till att införa procentspärr, i enlighet med utskottets förslag och kyrkostyrelsens skrivelse,

dels om nej till att införa procentspärr, i enlighet med intentionen i motionerna 2024:38 av Tomas Jansson och Knapp Anna Eriksson, 2024:45 av Axel W Karlsson, 2024:53 av Bertil Olsson och Kerstin Rossipal samt 2024:58 av Roger Larsson,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

På Tomas Janssons begäran genomfördes omröstning med handuppräckning med röstkort och ordföranden förklarade att hon fann att flertalet röstat för utskottets förslag.

På Tomas Janssons begäran genomfördes rösträkning. 157 ledamöter röstade för utskottets förslag, 84 för motionerna och 2 ledamöter avstod från att rösta.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag om att införa en procentspärr.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Bertil Olsson, Torbjörn Aronson, Tony Björklund, Daniel Engström, Jan-Åke Isaksson, Ingvar Jonsson, Jonas Larsson, Ronnie Nilsson, Fredrik Ottesen, Mikael Sandén, Ulf Wester och Anna-Karin Åström.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Tomas Jansson och Carin Åblad Lundström i en skriftlig reservation.

En procentspärr är bara meningsfull vid majoritetsstyrelser, som regeringar, för att undvika ofta förekommande regeringsskiften. Kyrkostyrelsen är partssammansatt och riskerar inte att avsättas. Därmed saknas grund för en procentspärr.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Magnus Ek, Margareta Andersson och Gudrun Wängelin Lernskog i en skriftlig reservation.

Jag är principiellt emot spärrar för att ta plats i Svenska kyrkans beslutande församlingar, och finner inte att de praktiska argumenten för sådana

spärrar kan väga tyngre än min principiella övertygelse att inflytandet för de kyrkotillhöriga endast ska begränsas där det är absolut nödvändigt.

Procentspärrens nivå

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att procentspärren ska vara 2 procent,

dels om bifall till förslaget i kyrkostyrelsens skrivelse att procentspärren ska vara 3 procent.

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till förslaget i kyrkostyrelsens skrivelse med övervägande ja besvarat.

På Tomas Janssons begäran genomfördes omröstning med handuppräckning med röstkort och ordföranden förklarade att hon fann att flertalet röstat för utskottets förslag.

På Jesper Eneroths begäran genomfördes rösträkning. 104 ledamöter röstade för förslaget i kyrkostyrelsens skrivelse, 121 för utskottets förslag och 18 ledamöter avstod från att rösta.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att procentspärren ska vara 2 procent.

Utjämningsmandat

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att införa ändringar i kyrkoordningen som innebär att ett fast mandat i ett stift ska krävas för att erhålla utjämningsmandat, i enlighet med motionerna 2024:53 av Bertil Olsson och Kerstin Rossipal samt 2024:58 av Roger Larsson samt i enlighet med kyrkostyrelsens skrivelse 2024:4, avsnitt 1 och utskottets förslag,

dels om avslag på utskottets förslag, i enlighet med motionerna 2024:38 av Tomas Jansson och Knapp Anna Eriksson samt 2024:45 av Axel W Karlsson,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

På Terence Hongslös begäran genomfördes omröstning med handuppräckning med röstkort och ordföranden förklarade att hon fann att flertalet röstat för utskottets förslag.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att införa ändringar i kyrkoordningen som innebär att ett fast mandat i ett stift ska krävas för att erhålla utjämningsmandat, i enlighet med motionerna 2024:53 av Bertil Olsson och Kerstin Rossipal samt 2024:58 av Roger Larsson samt i enlighet med kyrkostyrelsens skrivelse 2024:4, avsnitt 1 och utskottets förslag.

I och med besluten om procentspärre och utjämningsmandat har kyrkomötet beslutat att anta utskottets förslag till ändringar i kyrkoordningen (Procentspärre m.m.).

Mot kyrkomötets beslut om procentspärre och utjämningsmandat *reserverade* sig Cecilia Gyllenberg Bergfasth, Terence Hongslö, Ylva Larsson, Åsa Öckerman och Lena Östholm Munkberg.

Mot kyrkomötets beslut om procentspärre och utjämningsmandat *reserverade* sig Petter Nilsson, Tony Björklund, Per Carlberg, Daniel Engström, Robert Fredriksson, Jan-Åke Isaksson, Ingvar Jonsson, Jonas Larsson, Fredrik Ottesen, Mikael Sandén, Ulf Wester och Anna-Karin Åström i en skriftlig reservation.

Jag reserverar mig mot kyrkomötets beslut att införa ändringar i kyrkoordningen som innebär att det införs en procentspärre samt att möjligheterna att erhålla utjämningsmandat förändras.

Först och främst är det min bestämda uppfattning att frågor om val bör hanteras mer nogsamt än andra frågor i kyrkomötet. Detta då frågorna är av demokratisk karaktär.

Därtill riskerar ändringar som gynnar större nomineringsgrupper – och minskar medlemmars möjlighet till representation – att rucka medlemmarnas förtroende för demokratin i Svenska kyrkan.

Av dessa anledningar borde ärendet ha hänskjutits till nästkommande mandatperiod för beslut. Därtill är det min principiella uppfattning att ingen procentspärre ska införas. Ej heller bör det ställas krav på fast mandat för att kunna ta del av utjämningsmandat.

Jag reserverar mig även emot utskottets beslut att avslå motionerna 2024:38 och 2024:45 till förmån för att bifalla desamma med samma motivering.

§ 60 Begravningsfrågor, beslut

Från måndagens överläggning om organisationsutskottets betänkande O 2024:2 fanns följande förslag (§ 49):

- ◆ bifall till utskottets förslag
- ◆ bifall till motion 2024:30 av Sten Jansson m.fl.
- ◆ bifall till motion 2024:52 av Peter Weiderud och Klas Corbelius
- ◆ bifall till reservation 1 av Petter Nilsson om att motion 2024:2 ska anses besvarad.

Utskottet punkt 1

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:2 av Petter Nilsson m.fl.,
dels om bifall till reservation 1 av Petter Nilsson om att motion 2024:2 ska anses besvarad med vad utskottet anförde,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:2 av Petter Nilsson m.fl. om begravningsverksamhet i händelse av kris och krig.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Petter Nilsson, Tony Björklund, Per Carlberg, Daniel Engström, Robert Fredriksson, Jan-Åke Isaksson, Ingvar Jonsson, Jonas Larsson, Fredrik Ottesen, Mikael Sandén, Ulf Wester och Anna-Karin Åström i en skriftlig reservation.

Är tacksam över att Svenska kyrkan valt att påbörja arbetet i enlighet med motionens avsikter.

Utskottet punkt 2

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:30 punkt 1 av Sten Jansson m.fl.,
dels om bifall till motion 2024:30 punkt 1,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

På Sten Janssons begäran genomfördes omröstning med handuppräckning med röstkort och ordföranden förklarade att hon fann att flertalet röstat för utskottets förslag.

På Sten Janssons begäran genomfördes rösträkning. 145 ledamöter röstade för utskottets förslag, 93 för motionen och 4 ledamöter avstod från att rösta.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:30 punkt 1 av Sten Jansson m.fl. om att ersättningen från återvinning av metaller i samband med kremation ska tillföras huvudmännen för begravningsverksamheten.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Elisabeth Kullenberg.

Utskottet punkt 3

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:30 punkt 2 av Sten Jansson m.fl.,

dels om bifall till motion 2024:30 punkt 2,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:30 punkt 2 av Sten Jansson m.fl. om att intäkterna från metallåtervinningen ska användas till att smycka och försköna kyrkogårdar.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Elisabeth Kullenberg.

Utskottet punkt 4

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:52 av Peter Weiderud och Klas Corbelius,

dels om bifall till motion 2024:52,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till motionen med övervägande ja besvarat.

På Leif Nordlanders begäran genomfördes omröstning med handuppräckning med röstkort och ordföranden förklarade att hon fann att flertalet röstat för bifall till motionen.

På Leif Nordlanders begäran genomfördes rösträkning. 118 ledamöter röstade för motionen, 120 för utskottets förslag och 3 ledamöter avstod från att rösta.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:52 av Peter Weiderud och Klas Corbelius om Svenska kyrkans begravningsansvar för religiösa minoriteter.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Lina Ahl, Agneta Ahlblom, Lars B Andersson, Vicktoria Bagi, Mats Berglund, Henrik Blind, Margareta Carlsson, Anders Lundberg, Ann-Charlotte Miller, Lisa Wallenstein och Lena Östholm Munkberg.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Peter Weiderud, Anna-Karin Bengtsdotter, Mattias Benke, David Berggren, Claes Block, Anders Brunnstedt, Louise Callenberg, Klas Corbelius, Helen Coughlin-Sjögren, Lina Dahm, Pernilla Edman, Jesper Eneroth, Rolf Ekström, Birgitta Eliasson, Fredrik Ericsson, Johannes Fransson, Anna-

Carin Gabelic, Kicki Halldin, Sofie Halvarsson, Katarina Hofling, Rebecca Hägg, Agneta Ivenmyr, Marie Johansson, Lars Johnsson, Ann-Sofie Karlsson Ågren, Carl Johan Karlsson, Roberth Krantz, Daniel Larson, Sofija Lazic Pedersen, Ellen Leijen, Lars G Linder, Wanja Lundby-Wedin, Anna Lundberg, Ulla Löfven, Martin Moberg, Birgitta Nilsson, Annika Nyman, Roger Olsson, Roine Olsson, Edvina Palmcrantz, Camilla Persson, Anna Rapakko, Tomas Rosenlundh, Inga-Lill Röhr, Lena Sjöberg, Roger Sjöberg, Fredrik Stiernstedt, Yvonne Stålnacke, David Svensk, Markus Svensson, Christina Södling, Jenny Thor, Inger Wahlman och Sara Waldenfors i en skriftlig reservation.

Motionen har väckts utifrån en observation att det i flera stift finns församlingar som behöver stöd i uppgiften att bereda gravplatser för muslimska trosbekännare. Därför behöver kyrkostyrelsen söka metoder för stöd för det mångreligiösa ansvaret i begravningsväsendet.

Mot kyrkomötets beslut i dess helhet *reserverade* sig Jimmy Dahllöf, Sten Janson, Boel Johansson, Margareta Nisser-Larsson och Tomas Rosenlundh.

§ 61 Förtydligat missionsbegrepp, beslut

Från måndagens överläggning om organisationsutskottets betänkande O 2024:3 fanns följande förslag (§ 50):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:14 av Jonas Noréus.

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:14,

dels om bifall till motion 2024:14,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:14 av Jonas Noréus om förtydligat missionsbegrepp.

§ 62 Verksamhetsberättelse 2023 för Svenska kyrkans valprövningsnämnd, beslut

Från måndagens överläggning om organisationsutskottets betänkande O 2024:4 fanns endast utskottets förslag (§ 51).

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att lägga verksamhetsberättelse 2023 för Svenska kyrkans valprövningsnämnd till handlingarna.

§ 63 Jämställdheten i Svenska kyrkan, beslut

Från måndagens överläggning om kyrkolivsutskottets betänkande KI 2024:1 fanns följande förslag (§ 35):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:20 av Berth Löndahl och Elisabeth Sandlund
- ♦ avslag på motion 2024:20
- ♦ bifall till motion 2024:35 av Jonas Noréus
- ♦ bifall till motion 2024:36 av Marcus Romedahl.

Utskottet punkt 1

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att med godkännande lägga kyrkostyrelsens skrivelse Jämställdheten i Svenska kyrkan till handlingarna.

Utskottet punkt 2

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att motion 2024:20 av Berth Löndahl och Elisabeth Sandlund ska anses besvarad med vad utskottet anför,

dels om bifall till motion 2024:20,

dels om avslag på motion 2024:20,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att anse motion 2024:20 av Berth Löndahl och Elisabeth Sandlund om jämnare könsfördelning i kyrkans profilutbildningar besvarad med vad utskottet anför.

Utskottet punkt 3 och 4

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:35 punkterna 1 och 2 av Jonas Noréus,

dels om bifall till motion 2024:35 punkterna 1 och 2,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:35 punkterna 1 och 2 av Jonas Noréus om vart tar männen vägen.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Jonas Noréus.

Utskottet punkt 5 och 6

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:36 punkterna 1 och 2 av Marcus Romedahl,

dels om bifall till motion 2024:36 punkterna 1 och 2,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:36 punkterna 1 och 2 av Marcus Romedahl om kvinnors underrepresentation bland högre organist-tjänster.

Mot kyrkomötets beslut i dess helhet *reserverade* sig Vicktoria Bagi.

§ 64 Öka tillgängligheten i kyrkans lokaler, beslut

Från måndagens överläggning om kyrkolivsutskottets betänkande KI 2024:2 fanns endast utskottets förslag (§ 36).

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:1 av Lars-Ivar Ericson om att öka tillgängligheten i kyrkans lokaler.

§ 65 Kyrkliga sommar- och julavslutningar för elever, beslut

Från måndagens överläggning om kyrkolivsutskottets betänkande KI 2024:3 fanns följande förslag (§ 37):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:15 av Peter Laufer m.fl.

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:15 av Peter Laufer m.fl.,

dels om bifall till motion 2024:15,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:15 av Peter Laufer m.fl. om kyrkliga sommar- och julavslutningar för elever.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Tony Björklund, Per Carlberg, Daniel Engström, Robert Fredriksson, Jan-Åke Isaksson, Ingvar Jonsson, Jonas Larsson, Fredrik Ottesen, Mikael Sandén, Ulf Wester och Anna-Karin Åström.

§ 66 Ordningsfråga

Ordningsfråga ställdes av Ronnie Nilsson, som önskade att ordföranden skulle hålla något på klubbslaget för att möjliggöra begäran om votering.

§ 67 Svenska kyrkan och hbtq-frågor, beslut

Från måndagens överläggning om kyrkolivsutskottets betänkande KI 2024:4 fanns följande förslag (§ 38):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ avslag på utskottets förslag med anledning av motion 2024:17 punkt 2 av Linda Sjöo och Ann-Charlotte Miller
- ♦ bifall till motion 2024:63 av Anna Sundberg m.fl.

Utskottet punkterna 1 och 2

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:17 av Linda Sjöo och Ann-Charlotte Miller om polyamori, asexualitet och hbtqi-begreppet.

Utskottet punkt 3

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att med anledning av motion 2024:17 punkt 2, uppdra till kyrkostyrelsen att teologiskt fortsätta bearbeta paraplybegreppet hbtqia+ samt göra en teologisk bearbetning av polyamori,

dels om avslag på utskottets förslag,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

På Torbjörn Aronsons begäran genomfördes omröstning med handuppräckning med röstkort och ordföranden förklarade att hon fann att flertalet röstat för utskottets förslag.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att med anledning av motion 2024:17 punkt 2 uppdra till kyrkostyrelsen att teologiskt fortsätta bearbeta paraplybegreppet hbtqia+ samt göra en teologisk bearbetning av polyamori.

Utskottet punkt 4

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:63 av Anna Sundberg m.fl.,

dels om bifall till motion 2024:63,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

På Anna Sundbergs begäran genomfördes omröstning med handuppräckning med röstkort och ordföranden förklarade att hon fann att flertalet röstat för utskottets förslag.

På Anna Sundbergs begäran genomfördes rösträkning. 209 ledamöter röstade för utskottets förslag, 24 för motionen och 10 ledamöter avstod från att rösta.

Mot kyrkomötets beslut **reserverade** sig Anna Sundberg, Tony Björklund, Per Carlberg, Daniel Engström, Robert Fredriksson, Jan-Åke Isaksson, Ingvar Jonsson, Jonas Larsson, Petter Nilsson, Fredrik Ottesen, Mikael Sandén, Ulf Wester och Anna-Karin Åström i en skriftlig reservation.

Alla människor är välkomna till den Svenska kyrkan, oavsett sexuell läggning, kön eller annat. Bara genom att vara människa. Det är vår mening att Svenska kyrkan inte bör samarbeta med politiska rörelser. Svenska kyrkan ska heller inte vara en megafon för politiska rörelser. I och med att man väljer att göra det, riskerar det att få människor att uppleva att deras teologiska eller ideologiska grund inte får plats i Svenska kyrkan. Exkludering, utifrån politisk hemvist, har skett i Pride-sammanhang. Vi anser att kyrkan kan bära sig själv utan att gå in under Prides paraply. Av den anledningen är det inte rimligt att behålla sin hållning jämte Pride.

Mot kyrkomötets beslut i dess helhet **reserverade** sig Stefan Aro, Torbjörn Aronson, Tony Björklund, Daniel Engström, Robert Fredriksson, Jan-Åke Isaksson, Ingvar Jonsson, Jonas Larsson, Bertil Olsson, Fredrik Ottesen, Petter Nilsson, Mikael Sandén, Anna Sundberg, Ulf Wester och Anna-Karin Åström.

§ 68 Brudöverlämning vid vigsel, beslut

Från måndagens överläggning om kyrkolivsutskottets betänkande K1 2024:5 fanns följande förslag (§ 52):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ avslag på utskottets förslag punkt 2.

Utskottet punkt 1

BESLUT **Kyrkomötet beslutade** att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:24 av Sara Waldenfors och Jesper Eneroth om brudöverlämning vid vigsel.

Utskottet punkt 2

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att med anledning av motion 2024:24 av Sara Waldenfors och Jesper Eneroth uppdra till kyrkostyrelsen att ta fram ett material som ger fördjupad kunskap om vigseltraditioner till stöd i vigelsamtal,

dels om avslag på utskottets förslag,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

På Fredrik Walléns begäran genomfördes omröstning med röstkort och ordföranden förklarade att hon fann att flertalet röstat för utskottets förslag.

På Fredrik Walléns begäran genomfördes rösträkning. 140 ledamöter röstade för utskottets förslag, 94 för avslag på utskottets förslag och 9 ledamöter avstod från att rösta.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att med anledning av motion 2024:24 av Sara Waldenfors och Jesper Eneroth uppdra till kyrkostyrelsen att ta fram ett material som ger fördjupad kunskap om vigseltraditioner till stöd i vigelsamtal.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Torbjörn Aronson, Tony Björklund, Per Carlberg, Daniel Engström, Jan-Åke Isaksson, Ingvar Jonsson, Bertil Olsson, Fredrik Ottesen, Mikael Sandén, Fredrik Wallén, Ulf Wester, Jonas Larsson och Anna-Karin Åström.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Jonas Noréus, Jimmy Dahllöf, Olov Lindquist och Marcus Romedahl i en skriftlig reservation.

Det finns ingen anledning att ta fram en informationsfolder som riskerar bli en uppfostringskampanj för brudpar hur en vigselceremoni ska utformas. Uppdrag till kyrkostyrelsen som kostar tid och pengar ska bara ges när det finns ett motiverat behov och ett problem som behöver lösas. Något sådant behov eller problem finns inte. Vi har fullt förtroende för att prästen i vigelsamtalet klarar ut de frågeställningar som finns med brudparet, och i övrigt ska en valfrihet för brudparet vara möjlig utan pekpinnar.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Fredrik Wallén och Hanna Hesser Nordin i en skriftlig reservation.

Jag reserverar mig mot kyrkomötets beslut att ge kyrkostyrelsen i uppdrag att med anledning av motionen ta fram ett material om vigseltraditioner som stöd i vigelsamtal. Jag yrkade avslag på det förslaget och anser att församlingarna sköter dessa frågor tillräckligt bra redan idag.

Inom ramen för kyrkoordningen utformas vigselgudstjänsten i samtal präst och brudpar. En god och etablerad ordning. Där exempelvis brudpars önskemål om hur processionen till altaret ska gå till generellt kan tillmötesgå. Frågan hanteras, och ska fortsätta hanteras lokalt. Jag håller med läronämnden och utskottet om att det som den aktuella motionen uttrycker inte ska behandlas av kyrkomötet. Och inte minst på grund av det borde inget särskilt material tas fram med anledning av den.

§ 69 Digital säkerhetsutbildning, beslut

Från måndagens överläggning om kyrkolivsutskottets betänkande K1 2024:6 fanns endast utskottets förslag (§ 39).

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:31 av Carin Åblad Lundström om digital säkerhetsutbildning.

§ 70 Avgifter vid kyrkliga begravningar av icke kyrkotillhöriga, beslut

Från måndagens överläggning om kyrkolivsutskottets betänkande KI 2024:7 fanns följande förslag (§ 40):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ avslag på utskottets förslag punkt 2.

Utskottet punkt 1

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:50 av Johan Linnman m.fl. om avgifter vid kyrkliga begravningar för icke kyrkotillhöriga.

Utskottet punkt 2

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att med anledning av motion 2024:50 av Johan Linnman m.fl. uppdra till kyrkostyrelsen att arbeta fram riktlinjer för begravning av icke kyrkotillhöriga som inkluderar de ekonomiska aspekterna,

dels om avslag på utskottets förslag,

och förklarade att hon fann förslaget om avslag på utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

På Johan Linnmans begäran genomfördes omröstning med handuppräckning med röstkort och ordföranden förklarade att hon fann att flertalet röstat för avslag på utskottets förslag.

På Johan Linnmans begäran genomfördes rösträkning. 131 ledamöter röstade för avslag på utskottets förslag, 103 för utskottets förslag och 10 ledamöter avstod från att rösta.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att avslå utskottets förslag att med anledning av motion 2024:50 av Johan Linnman m.fl. uppdra till kyrkostyrelsen att arbeta fram riktlinjer för begravning av icke kyrkotillhöriga som inkluderar de ekonomiska aspekterna.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Lina Ahl, Agneta Ahlblom, Margareta Carlsson och Ann-Charlotte Miller.

§ 71 Spridning av digitala andakter, beslut

Från måndagens överläggning om kyrkolivsutskottets betänkande KI 2024:8 fanns följande förslag (§ 41):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:59 av Åsa Öckerman m.fl.

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:59 av Åsa Öckerman m.fl.,

dels om bifall till motion 2024:59,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:59 av Åsa Öckerman m.fl. om spridning av digitala andakter.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Henrik Blind, Terence Hongslo, Cecilia Gyllenberg Bergfasth, Ylva Larsson, Åsa Öckerman och Lena Östholm Munkberg.

§ 72 Fler unga i beslutande organ, beslut

Från måndagens överläggning om kyrkolivsutskottets betänkande K1 2024:9 fanns följande förslag (§ 53):

- ♦ bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:70 av Marcus Romedahl
- ♦ bifall till motion 2024:70.

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:70 av Marcus Romedahl,
dels om bifall till motion 2024:70,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:70 av Marcus Romedahl om fler unga i beslutande organ.

§ 73 Insamlingsgala för att rädda det kyrkliga kulturarvet, beslut

Från måndagens överläggning om förvaltarens utskottets betänkande F 2024:1 fanns följande förslag (§ 42):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:16 av Peter Laufer m.fl.

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:16 av Peter Laufer m.fl.,
dels om bifall till motion 2024:16,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:16 av Peter Laufer m.fl. om insamlingsgala för att rädda det kyrkliga kulturarvet.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Tony Björklund, Per Carlberg, Daniel Engström, Robert Fredriksson, Jan-Åke Isaksson, Ingvar Jonsson, Jonas Larsson, Fredrik Ottesen, Mikael Sandén, Ulf Wester och Anna-Karin Åström.

§ 74 Prata skogs- och jordbruk med allmänheten, beslut

Från måndagens överläggning om förvaltarens utskottets betänkande F 2024:2 fanns följande förslag (§ 43):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:48 av Cecilia Gyllenberg Bergfasth m.fl.

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:48 av Cecilia Gyllenberg Bergfasth m.fl.,
dels om bifall till motion 2024:48,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:48 av Cecilia Gyllenberg Bergfasth m.fl. om att prata skogs- och jordbruk med allmänheten.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Daniel Engström, Cecilia Gyllenberg Bergfasth och Lena Östholm Munkberg.

§ 75 Konventionen om biologisk mångfald, beslut

Från måndagens överläggning om förvaltarekapsutskottets betänkande F 2024:3 fanns följande förslag (§ 46):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:61 av Åsa Rehndell och Marie Buhr.

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:61 av Åsa Rehndell och Marie Buhr,

dels om bifall till motion 2024:61,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

Kyrkomötet beslutade att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:61 av Åsa Rehndell och Marie Buhr om konventionen om biologisk mångfald.

Mot kyrkomötets beslut **reserverade** sig Lena Östholm Munkberg, Henrik Blind, Cecilia Gyllenberg Bergfasth och Ylva Larsson i en skriftlig reservation.

Förändringen mot ett mer hållbart skogsbruk där vi sätter andlighet före effektivitet går alldeles för långsamt. Skogsutredningen är klar, och den bekräftar motionens intentioner. Livsviktiga beslut måste tas skyndsamt och Svenska kyrkan bör ligga i framkant som försvarare av skogen, den skapelse som vi förvaltar tillsammans med den världsvida kyrkan. Skyddsvärda skogar minskar med 1,5 procent om året. Skyddsåtgärder för den biologiska mångfalden kan inte vänta FN-konventionen om biologisk mångfald måste följas och 30 procent av sammanhängande och ekologiskt representativa områden inom kyrkans prästlönetillgångar skyddas.

§ 76 Inför ett kulturgravsbidrag, beslut

Från måndagens överläggning om förvaltarekapsutskottets betänkande F 2024:4 fanns följande förslag (§ 44):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:71 av Anders Skogberg m.fl.

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:71 av Anders Skogberg m.fl.,

dels om bifall till motion 2024:71,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT **Kyrkomötet beslutade** att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:71 av Anders Skogberg m.fl. om att införa ett kulturgravsbidrag.

Mot kyrkomötets beslut **reserverade** sig Tony Björklund, Per Carlberg, Daniel Engström, Robert Fredriksson, Jan-Åke Isaksson, Jonas Larsson, Fredrik Ottesen, Mikael Sandén, Ulf Wester och Anna-Karin Åström.

§ 77 Debatt om kyrkans skog, beslut

Från måndagens överläggning om förvaltarens utskottets betänkande F 2024:5 fanns följande förslag (§ 45):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:73 av Anders Skogberg m.fl.

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:73 av Anders Skogberg m.fl.,

dels om bifall till motion 2024:73,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:73 av Anders Skogberg m.fl. om debatt om kyrkans skog.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Tony Björklund, Per Carlberg, Daniel Engström, Robert Fredriksson, Jan-Åke Isaksson, Jonas Larsson, Fredrik Ottesen, Mikael Sandén, Ulf Wester och Anna-Karin Åström.

Andre vice ordföranden övertog kl. 11.50 ledningen av förhandlingarna.

(Sv. Ps. 401)

§ 78 Offentlig inbjudan till att lära känna den kristna tron

Kyrkomötet behandlade gudstjänstutskottets betänkande G 2024:1.

I debatten yttrade sig

Gary Aelius, som yrkade bifall till motion 2024:4

Ann-Charlotte Miller, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Mats Berglund.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
  - ♦ bifall till motion 2024:4 av Gary Aelius m.fl.
- (Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

§ 79 Offentlig gudstjänst och manifestation till stöd för judarna

Kyrkomötet behandlade gudstjänstutskottets betänkande G 2024:2.

I debatten yttrade sig

Anders Roos, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Louise Callenberg och Kristina Töyrä

Mikael Sandén, som yrkade bifall till motion 2024:48

I detta anförande *instämde* Jan-Åke Isaksson och Anna-Karin Åström

Anna Sundberg

I detta anförande *instämde* Jan-Åke Isaksson, Mikael Sandén och Anna-Karin Åström

Anders Roos (replik)

Peter Weiderud, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Agneta Ahlblom, Lena Arman, Mats Berglund, Marie Buhr, Louise Callenberg, Margareta Carlsson, Fredrik Ericsson, Monica Johansson, Lars G Linder, Camilla Persson, Karin Stierna och Anne Sörman

Anna Sundberg (replik)

Peter Weiderud (replik)

Gary Aelius, som yrkade bifall till motion 2024:8

Anders Roos (replik)

Berth Löndahl

Fredrik Ottesen, som yrkade bifall till motion 2024:8

I detta anförande *instämde* Jan-Åke Isaksson och Mikael Sandén

Peter Weiderud (replik)

Fredrik Ottesen (replik)

Peter Weiderud (replik).

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
  - ♦ bifall till motion 2024:8 av Mikael Sandén m.fl.
- (Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

§ 80 Stötande genrebeteckning i Den svenska psalmboken

Kyrkomötet behandlade gudstjänstutskottets betänkande G 2024:3.

I debatten yttrade sig

Mattias Lundberg, som yrkade bifall till utskottets förslag

Anders Lundberg

I detta anförande *instämde* Vicktoria Bagi, Marie Buhr och Anne Sörman

Mattias Lundberg (replik).

Efter avslutad överläggning fanns endast utskottets förslag.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

§ 81 En liten bok om Den stora Boken

Kyrkomötet behandlade gudstjänstutskottets betänkande G 2024:4.

I debatten yttrade sig

Sven Milltoft, som yrkade bifall till utskottets förslag

Berth Löndahl, som yrkade bifall till motion 2024:18

Sven Milltoft (replik)

Berth Löndahl (replik).

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
  - ♦ bifall till motion 2024:18 av Berth Löndahl m.fl.
- (Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

Förhandlingarna ajournerades kl. 12.30.

Förhandlingarna återupptogs kl. 14.00 under ledning av förste vice ordföranden.

(Sv. Ps. 790)

§ 82 Meddelanden

Förste vice ordförande *påminde* om vad som enligt fastställda debattregler gäller angående reservationer.

§ 83 Kyrkan i det offentliga rummet

Kyrkomötet behandlade samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:1.

I debatten yttrade sig

Ärkebiskop Martin Modéus, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Vicktoria Bagi, Lars Jakobsson, Anneli Kihlstrand och Ylva Larsson

Anton Härder, som yrkade bifall till utskottets förslag

Boel Johansson, som yrkade bifall till motion 2024:41

I detta anförande *instämde* Lars Jakobsson

Lena Arman, som yrkade bifall till motion 2024:54

I detta anförande *instämde* Kenneth B Ferm

Knapp Anna Eriksson, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Marie Buhr och Karin Stierna

Berth Löndahl, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Jimmy Dahllöf, Daniel Engström och Håkan Sunnliden

Niklas Grahm

Ärkebiskop Martin Modéus (replik)

Karin Janfalk, som yrkade bifall till den första punkten i kyrkostyrelsens förslag till uttalande

I detta anförande *instämde* Jonatan Hanson, Kristina Hyse och Margareta Karlsson

Louise Callenberg, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Anette Andersson, Vicktoria Bagi, Mats Berglund,

Helen Coughlin-Sjögren, Martin Moberg och Fredrik Sidenvall

Petter Nilsson

I detta anförande *instämde* Jan-Åke Isaksson

Jonatan Hanson, som yrkade bifall till kyrkostyrelsens skrivelse 2024:6 punkt 1

I detta anförande *instämde* Karin Janfalk och Margareta Karlsson

Anton Härder (replik)

Anne Sörman, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Agneta Ahlblom, Vicktoria Bagi, Britt Fält, Maja Hillerström och Ann-Marie Strömberg.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till den första punkten i kyrkostyrelsens förslag till uttalande
- ♦ bifall till motion 2024:41 av Boel Johansson m.fl.
- ♦ bifall till motion 2024:54 av Lena Arman m.fl.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

§ 84 Kyrkans deltagande vid sekulära evenemang

Kyrkomötet behandlade samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:2.

I debatten yttrade sig

Lena Arman, som yrkade bifall till utskottets förslag

Gary Aelius, som yrkade bifall till motion 2024:3

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:3 av Gary Aelius m.fl.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

§ 85 Nationell strategi för samarbete inom folkbildning

Kyrkomötet behandlade samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:3.

I debatten yttrade sig

Birgit Kullingsjö, som yrkade bifall till utskottets förslag

Birgitta Axelsson Edström, som yrkade bifall till motion 2024:5

I detta anförande *instämde* Mats Berglund, Jonatan Hanson, Karin Janfalk och Margareta Karlsson

Marie Buhr, som yrkade bifall till motion 2024:5

I detta anförande *instämde* Vicktoria Bagi, Marja Hillerström, Karin Janfalk, Monica Johansson och Anne Sörman

Anton Härder, som yrkade bifall till motion 2024:5

I detta anförande *instämde* Martin Moberg.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:5 av Birgitta Axelsson Edström m.fl.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

§ 86 Kriget mot Ukraina

Kyrkomötet behandlade samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:4.

I debatten yttrade sig

Per Hanö, som yrkade bifall till motion 2024:6

I detta anförande *instämde* Jan-Åke Isaksson

Tomas Rosenlundh, som yrkade bifall till utskottets förslag

Per Hanö (replik)

Tomas Rosenlundh (replik)

Axel W Karlsson

Peter Weiderud

I detta anförande *instämde* Martin Moberg och Ann-Marie Strömberg

Axel W Karlsson (replik)

Peter Weiderud (replik)

Axel W Karlsson (replik)

Peter Weiderud (replik)

Magnus Hedin.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:6 av Per Hanö m.fl.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

§ 87 Svenska kyrkan och Stadsmissionen

Kyrkomötet behandlade samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:5.

I debatten yttrade sig

Kerstin Eskhult, som yrkade bifall till utskottets förslag

Marcus Romedahl, som yrkade bifall till utskottets förslag.

Efter avslutad överläggning fanns endast utskottets förslag.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

§ 88 Beredskapsdag och samverkansforum om beredskap

Kyrkomötet behandlade samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:6.

I debatten yttrade sig

Stig Axelsson, som yrkade bifall till utskottets förslag

Ronnie Nilsson, som yrkade bifall till motionerna 2024:9 och 2024:10

Magnus Ek

I detta anförande *instämde* Agneta Ahlblom, Marie Buhr, Monica Johansson,
Kristina Töyrä och Peter Weiderud

Ronnie Nilsson (replik)

Mattias Benke

Ronnie Nilsson (replik)

Mattias Benke (replik)

Ronnie Nilsson (replik).

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:9 av Ronnie Nilsson m.fl.
- ♦ bifall till motion 2024:10 av Ronnie Nilsson och Daniel Engström.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

§ 89 Alternativa behandlingsformer på kriminalvårdsanstalter

Kyrkomötet behandlade samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:7.

I debatten yttrade sig

Elisabeth Sandlund, som yrkade bifall till utskottets förslag

Britt Björneke, som yrkade bifall till av henne under överläggningen framlagt förslag

I detta anförande *instämde* Lina Ahl, Agneta Ahlblom, Vicktoria Bagi, Britt Fält,
Marja Hillerström, Ann-Charlotte Miller, Linda Sjöö, Ann-Marie Strömberg och
Anne Sörman

Anders Lundberg, som yrkade bifall till av Britt Björneke under överläggningen fram-
lagt förslag

I detta anförande *instämde* Agneta Ahlblom, Vicktoria Bagi, Linda Sjöö, Ann-
Charlotte Miller och Ann-Marie Strömberg

Biskop Ulrica Fritzson

I detta anförande *instämde* Agneta Ahlblom, Lena Arman, Vicktoria Bagi, Linda
Isberg och Ann-Charlotte Miller

Britt Björneke (replik)

Margaretha Herthelius, som yrkade bifall till av Britt Björneke under överläggningen
framlagt förslag

I detta anförande *instämde* Vicktoria Bagi

Ann-Marie Strömberg, som yrkade bifall till av Britt Björneke under överläggningen framlagt förslag

I detta anförande **instämde** Vicktoria Bagi och Marja Hillerström
Mattias Benke

Cecilia Gyllenberg Bergfasth, som yrkade bifall till av Britt Björneke under överläggningen framlagt förslag

I detta anförande **instämde** Vicktoria Bagi
Mattias Benke (replik)
Knapp Anna Eriksson.

Ordningsfråga från Roger Olsson respektive Cecilia Gyllenberg Bergfasth om möjligheten att yrka på under överläggningen framlagda förslag.

Förste vice ordföranden menade att sådana förslag är möjliga, men var tveksam till om Britt Björnekes under överläggningen framlagda förslag, att uppdra åt kyrkostyrelsen att föra en dialog med regeringen och kriminalvården om att ge Svenska kyrkan tillsammans med andra aktörer möjlighet att utöka den andliga vården på kriminalvårdsanstalter i syfte att rehabilitera de intagna och förhindra att de återfaller i brott, låg inom ramen för utskottets beredning. Utskottets ordförande framförde att så inte var fallet.

Förste vice ordföranden fastslog därefter att Britt Björnekes under överläggningen framlagda förslag därför inte kunde beaktas.

Efter avslutad överläggning fanns endast utskottets förslag.
(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

§ 90 Kyrkan tar ställning mot otryggheten

Kyrkomötet behandlade samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:8.

I debatten yttrade sig

Sofia Rosenquist, som yrkade bifall till utskottets förslag

Lennart Matikainen, som yrkade bifall till motion 2024:8

Axel W Karlsson

Anne Sörman

I detta anförande **instämde** Agneta Ahlblom, Anette Andersson, Vicktoria Bagi, Monica Johansson och Ann-Charlotte Miller

Axel W Karlsson (replik).

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
  - ♦ bifall till motion 2024:8 av Lennart Matikainen
- (Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

§ 91 Kyrkans engagemang i avhopparverksamheten

Kyrkomötet behandlade samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:9.

I debatten yttrade sig

Boel Johansson, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande **instämde** Stig Axelsson

Britt Björneke, som yrkade bifall till motion 2024:22

I detta anförande **instämde** Agneta Ahlblom, Stig Axelsson, Vicktoria Bagi, Marja Hillerström, Ann-Charlotte Miller, Ann-Marie Strömberg och Anne Sörman

Margaretha Herthelius

I detta anförande *instämde* Stig Axelsson, Vicktoria Bagi, Marja Hillerström och Anne Sörman

Britt Fält, som yrkade bifall till motion 2024:22

I detta anförande *instämde* Agneta Ahlblom, Stig Axelsson, Vicktoria Bagi, Marja Hillerström, Ann-Charlotte Miller, Ann-Marie Strömberg och Anne Sörman

Lena Östholm Munkberg, som yrkade bifall till motion 2024:22

I detta anförande *instämde* Vicktoria Bagi och Ann-Charlotte Miller.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
  - ♦ bifall till motion 2024:22 av Britt Björneke m.fl.
- (Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

§ 92 Kulturutredning

Kyrkomötet behandlade samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:10.

I debatten yttrade sig

Sven Milltoft, som yrkade bifall till motion 2024:46

I detta anförande *instämde* Stig Axelsson, Ulla Birgersdotter, Jimmy Dahllöf, Magnus Hedin, Hanna Hesser Nordin, Margareta Nisser-Larsson, James Sandstedt, Karl-Gunnar Svensson och Nina Wahlin

Mattias Lundberg, som yrkade bifall till motion 2024:46

I detta anförande *instämde* Stig Axelsson, Ulla Birgersdotter, Knapp Anna Eriksson och Margareta Nisser-Larsson

Nina Wahlin, som yrkade bifall till motion 2024:46

I detta anförande *instämde* Vicktoria Bagi, Ulla Birgersdotter och Marja Hillerström

Åsa Öckerman, som yrkade bifall till motion 2024:46

Nils-Gunnar Karlsson, som yrkade bifall till motion 2024:46

I detta anförande *instämde* Stig Axelsson, Jimmy Dahllöf och Margareta Nisser-Larsson

Biskop Mikael Mogren, som yrkade bifall till motion 2024:46

I detta anförande *instämde* Anna-Karin Andersson, Stig Axelsson, Vicktoria Bagi, Ulla Birgersdotter, Jimmy Dahllöf, biskop Sören Dalevi, Knapp Anna Eriksson, Magnus Hedin, Hilde Klasson, Margareta Nisser-Larsson och Nina Wahlin

Britt Fält, som yrkade bifall till motion 2024:46

I detta anförande *instämde* Agneta Ahlblom, Stig Axelsson, Vicktoria Bagi, Ulla Birgersdotter och Marja Hillerström

Sofia Rosenquist, som yrkade bifall till utskottets förslag

Sven Milltoft (replik)

Sofia Rosenquist (replik)

Nils-Gunnar Karlsson (replik)

Mattias Lundberg (replik).

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
  - ♦ bifall till motion 2024:46 av Sven Milltoft m.fl.
- (Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

Ordföranden övertog kl. 16.27 ledningen av förhandlingarna.

§ 93 Svenska kyrkan och ekumeniken

Kyrkomötet behandlade ekumenikutskottets betänkande Eu 2024:1.

I debatten yttrade sig

Sofie Halvarsson, som yrkade bifall till utskottets förslag

Jan-Åke Isaksson, som yrkade bifall till motionerna 2024:11 och 2024:12

Ulf Wester, som yrkade bifall till motionerna 2024:11 och 2024:12

Lars G Linder, som yrkade bifall till utskottets förslag.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:11 av Jan-Åke Isaksson m.fl.
- ♦ bifall till motion 2024:12 av Ulf Wester m.fl.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

§ 94 Kyrkans engagemang i fredsfrågor

Kyrkomötet behandlade ekumenikutskottets betänkande Eu 2024:2.

I debatten yttrade sig

Johan Linnman, som yrkade bifall till utskottets förslag

Klas Corbelius, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Martin Moberg och Yvonne Stålnacke

Anne Sörman, som yrkade bifall till motion 2024:23

I detta anförande *instämde* Viktoria Bagi, Marja Hillerström och Ann-Marie Strömberg

Axel W Karlsson, som yrkade bifall till motion 2024:23 punkt 3

Britt Björneke, som yrkade bifall till motion 2024:23

I detta anförande *instämde* Viktoria Bagi och Ann-Charlotte Miller.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:23 av Britt Björneke m.fl.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

Förhandlingarna ajournerades kl. 16.52.

Förhandlingarna återupptogs kl. 19.35 under ledning av ordföranden.

§ 95 Guds mission i det offentliga rummet

Kyrkomötet behandlade ekumenikutskottets betänkande Eu 2024:3.

I debatten yttrade sig

Leif Nordlander, som yrkade bifall till motion 2024:25

I detta anförande *instämde* Elisabeth Sandlund och James Sandstedt

Åsa Felix Everbrand, som yrkade bifall till utskottets förslag

Anders Roos, som yrkade bifall till motion 2024:25.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:25 Leif Nordlander m.fl.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

§ 96 Kyrkans hållning till islam

Kyrkomötet behandlade ekumenikutskottets betänkande Eu 2024:4.

I debatten yttrade sig

Peter Weiderud, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Vicktoria Bagi, Mats Berglund, Ellen Leijen och Yvonne Stålnacke

Axel W Karlsson, som yrkade bifall till motion 2024:29

Peter Weiderud (replik)

Axel W Karlsson (replik)

Peter Weiderud (replik)

Axel W Karlsson (replik)

Lennart Matikainen

Peter Weiderud (replik)

Lennart Matikainen (replik)

Peter Weiderud (replik)

Lennart Matikainen (replik)

Monica Johansson, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Vicktoria Bagi, Margareta Carlsson och Ann-Marie Strömberg

Peder Granath, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Hilda Klasson, Yvonne Stålnacke och Anne Sörman

Jonatan Glader

I detta anförande *instämde* Margareta Andersson, Vicktoria Bagi, Hilde Klasson, Anne Sörman och Peter Weiderud.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
  - ♦ bifall till motion 2024:29 av Lennart Matikainen.
- (Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

§ 97 Utlandskyrkan

Kyrkomötet behandlade ekumenikutskottets betänkande Eu 2024:5.

I debatten yttrade sig

Erik Sjöstrand, som yrkade bifall till utskottets förslag

Katarina Glas, som yrkade bifall till utskottets förslag

Manilla Nordanstig

Anders Roos

Erik Sjöstrand (replik)

Anders Roos (replik)

Erik Sjöstrand (replik)

Anders Roos (replik)

Anette Nordgren, som yrkade bifall till motion 2024:33

Åke Marcusson, som yrkade bifall till utskottets förslag

Biskop Erik Eckerdal, som yrkade bifall till utskottets förslag

Lena Östholm Munkberg

Jan-Åke Isaksson, som yrkade bifall till reservationen.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:33 av Anders Roos m.fl.
- ♦ bifall till reservation av Jan-Åke Isaksson som innebär att motion 2024:69 av Anders Skogberg m.fl. om svenska anställningsvillkor inom utlandskyrkan ska anses besvarad med vad utskottet anför.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

§ 98 Förnyad religionsdialog

Kyrkomötet behandlade ekumenikutskottets betänkande Eu 2024:6.

I debatten yttrade sig

Torbjörn Aronson, som yrkade bifall till motion 2024:34

I detta anförande *instämde* Anna Sundberg och Fredrik Wallén

Peter Weiderud, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Agneta Ahlblom, Vicktoria Bagi, Fredrik Ericsson,

Tomas Jansson, Ann-Marie Strömberg, Yvonne Stålnacke och Anne Sörman

Torbjörn Aronson (replik)

Peter Weiderud (replik)

Torbjörn Aronson (replik)

Peter Weiderud (replik)

Eva-Maria Munck, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Vicktoria Bagi och Katarina Glas

Torbjörn Aronson (replik)

Eva-Maria Munck (replik).

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:34 av Torbjörn Aronson och Karl-Gunnar Svensson.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

§ 99 Ordningsfråga

Lisa Wallenstein ställde ordningsfråga och föreslog presidiet att överväga två minuters talartid. Ordföranden meddelade att presidiet inte avsåg att ta upp frågan då kyrkomötet under första sessionen enhälligt beslutat om tre minuters talartid, trots att presidiets förslag hade varit två minuter.

§ 100 Förverkliga religionsfrihet i ett mångreligiöst samhälle

Kyrkomötet behandlade ekumenikutskottets betänkande Eu 2024:7.

I debatten yttrade sig

Celina Falk, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Stig Axelsson

Peter Weiderud, som yrkade bifall till motion 2024:51 och till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Vicktoria Bagi, Martin Moberg, Roger Sjöberg och

Yvonne Stålnacke

Axel W Karlsson

Peter Weiderud (replik)

Axel W Karlsson (replik)

Peter Weiderud (replik)

Axel W Karlsson (replik)

Ärkebiskop Martin Modéus

I detta anförande **instämde** Stig Axelsson, Victor Backström, Vicktoria Bagi, Klas Corbelius, Jimmy Dahllöf, Katarina Glas, Karin Janfalk, Birgitta Johansson Huuva, Anne Olofsson, Karin Stierna, Ann-Marie Strömberg, Karl-Gunnar Svensson, Christina Södling och biskop Johan Tyrberg

Axel W Karlsson (replik)

Martin Modéus (replik)

Jan-Åke Isaksson, som yrkade avslag på motion 2024:51

I detta anförande **instämde** Ronnie Nilsson

Ordningsfråga ställdes av Lina Ahl, som uppmanade ledamöterna att hålla sig till sakfrågan och använda ett vårdat språk

Peter Weiderud (replik)

Jan-Åke Isaksson (replik)

Peter Weiderud (replik)

Jan-Åke Isaksson (replik)

Petter Nilsson

I detta anförande **instämde** Jan-Åke Isaksson och Ronnie Nilsson

Peter Weiderud (replik)

Petter Nilsson (replik)

Peter Weiderud (replik)

Petter Nilsson (replik)

Martin Moberg, som yrkade bifall till utskottets förslag

Britt Fält, som yrkade bifall till motion 2024:51

I detta anförande **instämde** Lina Ahl, Agneta Ahlblom, Vicktoria Bagi, Margareta Carlsson, Margareta Strömberg och Anne Sörman

Robert Fredriksson

I detta anförande **instämde** Jan-Åke Isaksson

Anders Åkerlund, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande **instämde** Agneta Ahlblom, Stig Axelsson och Birgitta Johansson Huuva.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
  - ♦ avslag på motion 2024:51 av Peter Weiderud och Klas Corbelius.
- (Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

(Sv. Ps. 192)

§ 101 Svenska kyrkans plats i den världsvida kyrkans offentliga rum

Kyrkomötet behandlade ekumenikutskottets betänkande Eu 2024:8.

I debatten yttrade sig

Leif Nordlander, som yrkade bifall till motion 2024:62

I detta anförande **instämde** James Sandstedt

Gudrun Wängelin Lernskog, som yrkade bifall till utskottets förslag.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
  - ♦ bifall till motion 2024:62 av Leif Nordlander
- (Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

§ 102 Fördöm Israels ockupation

Kyrkomötet behandlade ekumenikutskottets betänkande Eu 2024:9.

I debatten yttrade sig

Johan Hjertén, som yrkade bifall till utskottets förslag

Anne Sörman, som yrkade bifall till motion 2024:65

I detta anförande *instämde* Agneta Ahlblom, Lars B Andersson, Vicktoria Bagi, Mats Berglund, Margareta Carlsson, Marja Hillerström, Monica Johansson, Ann-Charlotte Miller och Ann-Marie Strömberg

Birgit Kullingsjö

I detta anförande *instämde* Vicktoria Bagi, Margareta Carlsson, Monica Johansson och Ann-Charlotte Miller

Peter Weiderud, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Lars G Linder och Lisa Tegby

Britt Björneke, som yrkade bifall till motion 2024:65

I detta anförande *instämde* Agneta Ahlblom, Lars B Andersson, Vicktoria Bagi, Marja Hillerström, Monica Johansson och Ann-Marie Strömberg

Biskop Andreas Holmberg, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Stig Axelsson, Jimmy Dahllöf, biskop Erik Eckerdal, Lars Jakobsson, Axel W Karlsson, biskop Marika Markovits, biskop Åsa Nyström, Lisa Tegby och biskop Johan Tyrberg

Anna Sundberg, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Tony Björklund, Robert Fredriksson, Jan-Åke Isaksson och Axel W Karlsson

Biskop Sören Dalevi

I detta anförande *instämde* Stig Axelsson, Jenny Delén, biskop Erik Eckerdal, biskop Marika Markovits, Hanna Hesser Nordin, James Sandstedt, biskop Johan Tyrberg och Fredrik Wallén

Anne Sörman (replik)

Biskop Sören Dalevi (replik)

Anne Sörman (replik)

Ulf Bjereld

I detta anförande *instämde* Vicktoria Bagi, Karin Janfalk, Hilde Klasson, Lars G Linder, Ann-Charlotte Miller, Tomas Rosenlundh och Ann-Marie Strömberg

Anna Sundberg (replik)

Ulf Bjereld (replik)

Klas Corbelius, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Vicktoria Bagi, Lars G Linder, Johan Linnman, Yvonne Stålnacke och Christina Södling

Marie Buhr, som yrkade bifall till motion 2024:65

I detta anförande *instämde* Agneta Ahlblom, Lars B Andersson, Vicktoria Bagi, Margareta Carlsson och Ann-Charlotte Miller

Lars G Linder, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Vicktoria Bagi, Margareta Karlsson och Anna Rapakko

Marja Hillerström, som yrkade bifall till motion 2024:65

I detta anförande *instämde* Agneta Ahlblom, Lars B Andersson, Vicktoria Bagi, Margareta Carlsson och Monica Johansson

Nils Gårder

I detta anförande *instämde* Peter Weiderud.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
  - ♦ bifall till motion 2024:65 av Anne Sörman m.fl.
- (Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

§ 103 Främja interreligiöst samarbete och kontakter

Kyrkomötet behandlade ekumenikutskottets betänkande Eu 2024:10.

I debatten yttrade sig

Klas Corbelius, som yrkade bifall till utskottets förslag

Eva-Maria Munck, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Anne Sörman

Anne Olofsson

Monica Johansson, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Lars B Andersson.

Efter avslutad överläggning fanns endast utskottets förslag.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

§ 104 Svenska kyrkans fredsfrämjande arbete

Kyrkomötet behandlade ekumenikutskottets betänkande Eu 2024:11.

I debatten yttrade sig

Edvina Palmcrantz, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Lars G Linder och Yvonne Stålnacke

Axel W Karlsson, som yrkade bifall till motion 2024:68

Lennart Matikainen

Lars G Linder, som yrkade bifall till utskottets förslag

Axel W Karlsson (replik)

Lars G Linder (replik)

Axel W Karlsson (replik)

Lars G Linder (replik).

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
  - ♦ bifall till motion 2024:68 av Axel W Karlsson.
- (Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

(Sv. Ps. 89)

Förste vice ordföranden övertog kl. 22.40 ledningen av förhandlingarna.

§ 105 Franciskusjubileum 2026

Kyrkomötet behandlade gudstjänstutskottets betänkande G 2024:5.

I debatten yttrade sig

Lisa Tegby, som yrkade bifall till utskottets förslag

Johan Linnman, som yrkade bifall till motion 2024:44 punkt 2

I detta anförande *instämde* Vicktoria Bagi

Peter Weiderud, som yrkade bifall till motion 2024:44 punkt 2

I detta anförande *instämde* Vicktoria Bagi

Biskop Mikael Mogren.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:44 punkt 2 av Johan Linnman och Peter Weiderud.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

§ 106 Om kyrkohandbok och kyrkoordning

Kyrkomötet behandlade gudstjänstutskottets betänkande G 2024:6.

I debatten yttrade sig

Roger Olsson, som yrkade bifall till utskottets förslag.

Efter avslutad överläggning fanns endast utskottets förslag.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

§ 107 Möta människor i behov av arbete

Kyrkomötet behandlade samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:11.

I debatten yttrade sig

Britt Fält, som yrkade bifall till utskottets förslag

Cecilia Gyllenberg Bergfasth, som yrkade bifall till av henne under överläggningen
framlagt förslag.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till av Cecilia Gyllenberg Bergfasth under överläggningen framlagt förslag
att motion 2024:47 av Cecilia Gyllenberg Bergfasth m.fl. ska anses besvarad
med vad utskottet anför.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

§ 108 Kyrkans samverkan med civilsamhället

Kyrkomötet behandlade samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:12.

I debatten yttrade sig

Lina Ahl, som yrkade bifall till utskottets förslag

Lena Östholm Munkberg, som yrkade bifall till motion 2024:56 punkt 1.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:56 punkt 1 av Lena Östholm Munkberg m.fl.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

§ 109 Stå upp för att barnkonventionen efterföljs

Kyrkomötet behandlade samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:13.

I debatten yttrade sig

Ann-Marie Strömberg, som yrkade bifall till 2024:60

I detta anförande *instämde* Vicktoria Bagi

Roger Sjöberg, som yrkade bifall till utskottets förslag

Monica Johansson.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2023:60 av Ann-Marie Strömberg m.fl.

(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

§ 110 Stärk Svenska kyrkans nätnärvaro

Kyrkomötet behandlade samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:14.

I debatten yttrade sig

Lisa Wallenstein, som yrkade bifall till motion 2024:67

I detta anförande *instämde* Vicktoria Bagi och Ann-Charlotte Miller
Jenny Delén, som yrkade bifall till utskottets förslag.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
  - ♦ bifall till motion 2024:67 av Vicktoria Bagi m.fl.
- (Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

§ 111 Vapenfri tjänst inom Svenska kyrkan

Kyrkomötet behandlade samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:15.

I debatten yttrade sig

Mattias Benke, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Roger Sjöberg
Jonas Noréus, som yrkade bifall till utskottets förslag.

Efter avslutad överläggning fanns endast utskottets förslag.
(Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

§ 112 Svenska kyrkan som samlande kraft

Kyrkomötet behandlade samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:16.

I debatten yttrade sig

Bodil Wennerström, som yrkade bifall till utskottets förslag

Jonas Noréus, som yrkade bifall till motion 2024:64.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
  - ♦ bifall till motion 2024:64 av Jonas Noréus.
- (Kyrkomötet fattar beslut i ärendet den 20 november)

Dagen avslutades med en andakt ledd av Fredrik Sidenvall.

Förhandlingarna ajournerades kl. 23.33.

Kyrkomötet 2024
Onsdagen den 20 november

Kl. 10.00–13.56

Förhandlingarna återupptogs under ledning av ordföranden.

Dagen inleddes med en andakt ledd av Karin Janfalk.

§ 113 Hälsning

Ordföranden välkomnade Anna Hjälms, direktor på Svenska teologiska institutet i Jerusalem, som berättade om studieinstitutets aktuella arbete med inriktning på religionsteologi, ekumeniska relationer och medmänskliga möten i en svår tid, präglad av konflikter och krig i närområdet.

§ 114 Offentlig inbjudan till att lära känna den kristna tron, beslut

Från tisdagens överläggning om gudstjänstutskottets betänkande G 2024:1 fanns följande förslag (§ 78):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:4 av Gary Aelius m.fl.

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:4 av Gary Aelius m.fl.,
dels om bifall till motion 2024:4,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:4 av Gary Aelius m.fl. om offentlig inbjudan till att lära känna den kristna tron.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Tony Björklund, Per Carlberg, Daniel Engström, Robert Fredriksson, Jan-Åke Isaksson, Jonas Larsson, Fredrik Ottesen och Mikael Sandén.

§ 115 Offentlig gudstjänst och manifestation till stöd för judarna, beslut

Från tisdagens överläggning om gudstjänstutskottets betänkande G 2024:2 fanns följande förslag (§ 79):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:8 av Mikael Sandén m.fl.

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:8 av Mikael Sandén m.fl.,
dels om bifall till motion 2024:8,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

På Ingvar Jonssons begäran genomfördes omröstning med handuppräkningskort och ordföranden förklarade att hon fann att flertalet röstade för utskottets förslag.

På Ingvar Jonssons begäran genomfördes rösträkning. 215 ledamöter röstade för utskottets förslag, 22 för motionen och 3 ledamöter avstod från att rösta.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:8 av Mikael Sandén m.fl. om offentlig gudstjänst och manifestation till stöd för judarna.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Torbjörn Aronson, Tony Björklund, Daniel Engström, Robert Fredriksson, Jan-Åke Isaksson, Ingvar Jonsson, Fredrik Ottesen, Mikael Sandén, Ulf Wester, Jonas Larsson och Anna-Karin Åström.

§ 116 Stötande genrebeteckning i Den svenska psalmboken, beslut

Från tisdagens överläggning om gudstjänstutskottets betänkande G 2024:3 fanns endast utskottets förslag (§ 80).

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att anse motion 2024:13 av Anders Lundberg m.fl. om stötande genrebeteckning i Den svenska psalmboken besvarad med vad utskottet anförde.

§ 117 En liten bok om Den stora Boken, beslut

Från tisdagens överläggning om gudstjänstutskottets betänkande G 2024:4 fanns följande förslag (§ 81);

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:18 av Berth Löndahl m.fl.

Utskottet punkt 1

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:18 av Berth Löndahl m.fl.,

dels om bifall till motion 2024:18,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:18 av Berth Löndahl m.fl. om en liten bok om Den stora Boken.

Utskottet punkt 2

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att med anledning av motion 2024:18 av Berth Löndahl m.fl. uppdra till kyrkostyrelsen att på lämpligt sätt uppmärksamma 500-årsjubileet av den första svenska översättningen av Nya testamentet,

dels om avslag på utskottets förslag,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att med anledning av motion 2024:18 av Berth Löndahl m.fl. uppdra till kyrkostyrelsen att på lämpligt sätt uppmärksamma 500-årsjubileet av den första svenska översättningen av Nya testamentet.

§ 118 Franciskusjubileum 2026, beslut

Från tisdagens överläggning om gudstjänstutskottets betänkande G 2024:5 fanns följande förslag (§ 105):

- ◆ bifall till utskottets förslag
- ◆ bifall till motion 2024:44 punkt 2 av Johan Linnman och Peter Weiderud.

Utskottet punkterna 1, 3–5

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:44 punkterna 1 och 3–5 av Johan Linnman och Peter Weiderud om Franciskusjubileum 2026.

Utskottet punkt 2

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:44 punkt 2 av Johan Linnman och Peter Weiderud,

dels om bifall till motion 2024:44 punkt 2,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till motion 2024:44 punkt 2 med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla motion 2024:44 punkt 2 av Johan Linnman och Peter Weiderud om Franciskusjubileum 2026.

§ 119 Om kyrkohandbok och kyrkoordning, beslut

Från tisdagens överläggning om gudstjänstutskottets betänkande G 2024:6 fanns endast utskottets förslag (§ 106).

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i kyrkoordningen.

§ 120 Kyrkan i det offentliga rummet, beslut

Från tisdagens överläggning om samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:1 fanns följande förslag (§ 83):

- ◆ bifall till utskottets förslag
- ◆ bifall till den första punkten i kyrkostyrelsens förslag till uttalande
- ◆ bifall till motion 2024:41 av Boel Johansson m.fl.
- ◆ bifall till motion 2024:54 av Lena Arman m.fl.

Kyrkostyrelsens skrivelse

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå kyrkostyrelsens förslag till uttalande i kyrkostyrelsens skrivelse 2024:6 och motionerna 2024:19 av Berth Löndahl m.fl. och 2024:55 av Knapp Anna Eriksson m.fl.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* bifalla utskottets förslag att med anledning av kyrkostyrelsens förslag till uttalande i kyrkostyrelsens skrivelse 2024:6 och utifrån den omvärldsbeskrivning och de teologiska resonemang som där förts fram göra ett uttalande om kyrkan i det offentliga rummet.

Uttalandets första punkt

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag med anledning av motion 2024:19 av Berth Löndahl m.fl. om uttalandets första punkt,

dels om bifall till kyrkostyrelsens förslag om uttalandets första punkt,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att med anledning av motion 2024:19 av Berth Löndahl m.fl. den första punkten i uttalandet ska lyda:

Svenska kyrkans engagemang i det offentliga rummet utgör en väsentlig del av kyrkans sändning till världen (mission) för skapelsens helande. Kyrkans närvaro i det offentliga rummet syftar till att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas.

Uttalandets andra punkt

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag om uttalandets andra punkt,

dels om bifall till motion 2024:41 av Boel Johansson m.fl. om uttalandets andra punkt,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att den andra punkten i uttalandet ska lyda:

Svenska kyrkan har ett ansvar att verka för ett öppet, inkluderande och rättvist offentligt rum för alla och bidra till det demokratiska samhällets upprätthållande och utveckling.

Uttalandets tredje punkt

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att den tredje punkten i uttalandet ska lyda:

Svenska kyrkan konstaterar att trossamfund och civilsamhällesorganisationer spelar en nyckelroll för ett öppet och rättvist samhälle.

Uttalandets fjärde punkt

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att med anledning av motion 2024:55 av Knapp Anna Eriksson m.fl. den fjärde punkten i uttalandet ska lyda:

Svenska kyrkans rum ska präglas av rättvisa, inkludering, upprättelse och öppenhet. Detta innefattar både utrymme för öppna och respektfulla samtal, men också fysiska rum som ger trygghet och skydd.

Uttalandets femte punkt

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att i enlighet med motion 2024:54 av Lena Arman m.fl. den femte punkten i uttalandet ska lyda:

Svenska kyrkan bidrar till det offentliga rummet genom att sätta fokus på alla människors lika värde och värdighet, rättvisa och delaktighet. Delaktighet förutsätter möjlighet till utbildning och folkbildning. De demokratiska fri- och rättigheterna är centrala utgångspunkter i strävan efter fred och rättvisa.

Uttalandets sjätte punkt

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att den sjätte punkten i uttalandet ska lyda:

Svenska kyrkans deltagande i det offentliga rummet ska präglas av mod och klarsynthet, tålamod och uthållighet, samt solidaritet och egenmakt.

Det ska bland annat innefatta:

- a) analys av samhällsutmaningar utifrån ett delaktighetsperspektiv
- b) främjande av tillitsfulla relationer
- c) utmanande av orättvisor
- d) upptäckande av hoppets tecken
- e) förbättrade livsvillkor för och tillsammans med människor i utsatthet.

På ordförandens förslag manifesterade kyrkomötet beslutet om ett uttalande i enlighet med utskottets förslag genom ett klubbslag.

Mot kyrkomötets beslut i dess helhet *reserverade* sig Knapp Anna Eriksson, Sten Janson och Boel Johansson.

§ 121 Kyrkans deltagande vid sekulära evenemang, beslut

Från tisdagens överläggning om samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:2 fanns följande förslag (§ 84):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:3 av Gary Aelius m.fl.

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:3 av Gary Aelius m.fl.,

dels om bifall till motion 2024:3,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:3 av Gary Aelius m.fl. om kyrkans deltagande vid sekulära evenemang.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Tony Björklund, Per Carlberg, Daniel Engström, Robert Fredriksson, Jan-Åke Isaksson, Jonas Larsson, Fredrik Ottesen, Mikael Sandén, Anna Sundberg, Ulf Wester och Anna-Karin Åström.

§ 122 Nationell strategi för samarbete inom folkbildning

Från tisdagens överläggning om samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:3 fanns följande förslag (§ 85):

- ◆ bifall till utskottets förslag
- ◆ bifall till motion 2024:5 av Birgitta Axelsson Edström m.fl.

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:5 av Birgitta Axelsson Edström m.fl.,

dels om bifall till motion 2024:5,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

På Tomas Janssons begäran genomfördes omröstning med handuppräckning med röstkort och ordföranden förklarade att hon fann att flertalet röstat för utskottets förslag.

På Tomas Janssons begäran genomfördes rösträkning. 115 ledamöter röstade för utskottets förslag, 118 för motionen och 7 ledamöter avstod från att rösta.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla motion 2024:5 av Birgitta Axelsson Edström m.fl. om nationell strategi för samarbete inom folkbildning.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Tony Björklund, Per Carlberg, Daniel Engström, Robert Fredriksson, Jan-Åke Isaksson, Ingvar Jonsson, Jonas Larsson, Ronnie Nilsson, Fredrik Ottesen, Mikael Sandén, Ulf Wester och Anna-Karin Åström.

§ 123 Kriget mot Ukraina, beslut

Från tisdagens överläggning om samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:4 fanns följande förslag (§ 86):

- ◆ bifall till utskottets förslag
- ◆ bifall till motion 2024:6 av Per Hanö m.fl.

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:6 av Per Hanö m.fl.,

dels om bifall till motion 2024:6,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:6 av Per Hanö m.fl. om kriget mot Ukraina.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Tony Björklund, Per Carlberg, Daniel Engström, Robert Fredriksson, Jan-Åke Isaksson, Ingvar Jonsson, Jonas Larsson, Ronnie Nilsson, Fredrik Ottesen, Mikael Sandén, Ulf Wester och Anna-Karin Åström.

§ 124 Svenska kyrkan och Stadsmissionen, beslut

Från tisdagens överläggning om samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:5 fanns endast utskottets förslag (§ 87):

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:7 av Marcus Romedahl om Svenska kyrkan och Stadsmissionen.

§ 125 Beredskapsdag och samverkansforum om beredskap, beslut

Från tisdagens överläggning om samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:6 fanns följande förslag (§ 88):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:9 av Ronnie Nilsson m.fl.
- ♦ bifall till motion 2024:10 av Ronnie Nilsson och Daniel Engström.

Utskottet punkt 1

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:9 av Ronnie Nilsson m.fl.,

dels om bifall till motion 2024:9,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:9 av Ronnie Nilsson m.fl. om Svenska kyrkans beredskapsdag.

Utskottet punkt 2

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:10 av Ronnie Nilsson och Daniel Engström,

dels om bifall till motion 2024:10,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

Kyrkomötet beslutade att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:10 av Ronnie Nilsson och Daniel Engström om Svenska kyrkans samverkansforum.

Mot kyrkomötets beslut i dess helhet *reserverade* sig Tony Björklund, Per Carlberg, Daniel Engström, Robert Fredriksson, Jan-Åke Isaksson, Ingvar Jonsson, Jonas Larsson, Ronnie Nilsson, Fredrik Ottesen, Mikael Sandén, Ulf Wester och Anna-Karin Åström.

§ 126 Alternativa behandlingsformer på kriminalvårdsanstalter, beslut

Från tisdagens överläggning om samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:7 fanns endast utskottets förslag (§ 89).

Då ordföranden efter avslutad överläggning hade funnit att Britt Björnekes under överläggningen framlagda förslag inte kunde anses ligga inom ramen för utskottets beredning av ärendet, bejakade kyrkomötet ordförandens förslag om att i stället medge möjlighet att ta ställning för bifall till motion 2024:21 av Britt Björneke m.fl.

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:21 av Britt Björneke m.fl.,

dels om bifall till motion 2024:21,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå 2024:21 av Britt Björneke m.fl. om alternativa behandlingsformer på kriminalvårdsanstalter.

Mot kyrkomötets beslut **reserverade** sig Lina Ahl, Agneta Ahlblom, Lars B Andersson, Vicktoria Bagi, Marja Hillerström, Ann-Charlotte-Miller och Anne Sörman.

Mot kyrkomötets beslut **reserverade** sig Britt Björneke, Marie Buhr, Britt Fält, Margareta Carlsson, Linda Sjöo och Lisa Wallenstein i en skriftlig reservation.

Svenska kyrkans andliga vård behövs på kriminalvårdsanstalterna i större omfattning än nu för att ge de intagna möjlighet att försonas och hopp för att inte återfalla i brott. Utskottet har varit positiv till allt i motionen utom benämningen alternativa behandlingsformer. Avsikten har dock inte varit behandling utan självvård liknande den klosterverksamhet som tidigare fanns på Kumlaanstalten. Motionen borde därför ha bifallits.

§ 127 Kyrkan tar ställning mot otryggheten, beslut

Från tisdagens överläggning om samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:8 fanns följande förslag (§ 90):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:28 av Lennart Matikainen.

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:28 av Lennart Matikainen,

dels om bifall till motion 2024:28,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:28 av Lennart Matikainen om att kyrkan tar ställning mot otryggheten.

§ 128 Kyrkans engagemang i avhopparverksamheten, beslut

Från tisdagens överläggning om samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:9 fanns följande förslag (§ 91):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:22 av Britt Björneke m.fl.

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:22 av Britt Björneke m.fl.,

dels om bifall till motion 2024:22,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:22 av Britt Björneke m.fl. om kyrkans engagemang i avhopparverksamheten.

Mot kyrkomötets beslut **reserverade** sig Agneta Ahlblom, Lars B Andersson, Vicktoria Bagi, Marie Buhr, Britt Fält, Marja Hillerström, Anne Sörman och Lisa Wallenstein.

Mot kyrkomötets beslut **reserverade** sig Lena Östholm Munkberg, Henrik Blind, Cecilia Gyllenberg Bergfasth, Ylva Larsson och Marja Sandin-Wester i en skriftlig reservation.

Arbetet med att stödja kriminella att byta väg är ett viktigt arbete, samtidigt som det är ett tungt och komplicerat arbete där kyrkan genom sin andliga och neutrala roll är en viktig aktör.

Idag pågår arbete på det lokala planet i församlingar och pastorat på olika håll i landet, och arbetet är beroende av samverkan med flera olika aktörer. Frågans komplexitet gör att det finns ett behov av ökad kunskap.

Det behövs en strategi som stakar ut riktningen för Svenska kyrkans i detta arbete och en kunskapsbank som stöd så att fler kan förkovra sig och engagera sig i detta arbete.

Mot kyrkomötets beslut **reserverade** sig Britt Björneke, Lina Ahl, Agneta Ahlblom, Margareta Carlsson, Ann-Charlotte Miller och Linda Sjöo i en skriftlig reservation.

Svenska kyrkan deltar lokalt på många ställen i avhopparverksamheten. Med hänsyn till den ökade gängkriminaliteten och säkerhetsaspekten behövs dock en utvärdering av insatserna och en nationell strategi.

§ 129 Kulturutredning, beslut

Från tisdagens överläggning om samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:10 fanns följande förslag (§ 92):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:46 av Sven Milltoft m.fl.

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:46 av Sven Milltoft m.fl.,

dels om bifall till motion 2024:46,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till motionen med övervägande ja besvarat.

På Magnus Eks begäran genomfördes omröstning med handuppräckning med röstkort och ordföranden förklarade att hon fann att flertalet röstat för motionen.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla motion 2024:46 av Sven Milltoft m.fl. om kulturutredning.

§ 130 Möta människor i behov av arbete, beslut

Från tisdagens överläggning om samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:11 fanns följande förslag (§ 107):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till av Cecilia Gyllenberg Bergfasth under överläggningen framlagt förslag att motion 2024:47 av Cecilia Gyllenberg Bergfasth m.fl. ska anses besvarad.

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:47 av Cecilia Gyllenberg Bergfasth m.fl.,

dels om bifall till av Cecilia Gyllenberg Bergfasth under överläggningen framlagt förslag,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:47 av Cecilia Gyllenberg Bergfasth m.fl. om att möta människor i behov av arbete.

Mot kyrkomötets beslut **reserverade** sig Henrik Blind, Margareta Carlsson, Cecilia Gyllenberg Bergfasth, Ylva Larsson, Marja Sandin-Wester, Åsa Öckerman och Lena Östholm Munkberg i en skriftlig reservation.

Eftersom det framkommit information sedan motionen lämnades in att direktörerna tagit ansvar för att Västerås, Stockholms och Uppsala stift ska arbeta med Social hållbarhet och med i det arbetet följer Marymetoden. Det gör att det arbetet nu kan bli rikstäckande och motionens intention är därmed uppfylld. Därmed reserverar vi oss mot beslutet till förmån för att motionen ska anses besvarad.

§ 131 Kyrkans samverkan med civilsamhället, beslut

Från tisdagens överläggning om samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:12 fanns följande förslag (§ 108)

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:56 punkt 1 av Lena Östholm Munkberg m.fl.

Utskottet punkt 1

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:56 punkt 1 av Lena Östholm Munkberg m.fl.,

dels om bifall till motion 2024:56 punkt 1,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:56 punkt 1 av Lena Östholm Munkberg m.fl. om att tydliggöra Svenska kyrkans arbete inom det nationella organet för dialog och samråd mellan regeringen och det civila samhället (NOD).

Utskottet punkt 2

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:56 punkt 2 av Lena Östholm Munkberg m.fl. om implementeringen av samverkansstrukturer inom NOD.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Henrik Blind, Cecilia Gyllenberg Bergfasth, Ylva Larsson, Marja Sandin-Wester och Lena Östholm Munkberg.

§ 132 Stå upp för att barnkonventionen efterföljs, beslut

Från tisdagens överläggning om samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:13 fanns följande förslag (§ 109):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2023:60 av Ann-Marie Strömberg m.fl.

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2023:60 av Ann-Marie Strömberg m.fl.,

dels om bifall till motion 2023:60,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2023:60 av Ann-Marie Strömberg m.fl. om att stå upp för att barnkonventionen efterföljs.

Mot kyrkomötets beslut **reserverade** sig Lina Ahl, Agneta Ahlblom, Lars B Andersson, Vicktoria Bagi, Britt Björneke, Marie Buhr, Margareta Carlsson, Britt Fält, Marja Hillerström, Ann-Charlotte Miller, Anne Sörman och Lisa Wallenstein.

§ 133 Stärk Svenska kyrkans nätnärvaro, beslut

Från tisdagens överläggning om samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:14 fanns följande förslag (§ 110):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:67 av Vicktoria Bagi m.fl.

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:67 av Vicktoria Bagi m.fl.,

dels om bifall till motion 2024:67,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:67 av Vicktoria Bagi m.fl. om att stärka Svenska kyrkans nätnärvaro.

Mot kyrkomötets beslut **reserverade** sig Britt Björneke och Margareta Carlsson.

Mot kyrkomötets beslut **reserverade** sig Lisa Wallenstein, Lina Ahl, Agneta Ahlblom, Lars B Andersson, Vicktoria Bagi, Mats Berglund, Marie Buhr, Britt Fält, Marja Hillerström, Ann-Charlotte Miller och Linda Sjöo i en skriftlig reservation.

Med vår genomslagskraft på sociala medier så har vi alla möjligheter att utveckla och stärka arbetet för att nå de människor som befinner sig i de digitala rummen. Många är de människor som på grund av fysisk och psykisk begränsning ej kan ta sig till kyrkolokaler. För ungdomen idag är det digitala rummet ett självklart offentligt rum där vi som kyrka behöver finnas i så stor utsträckning som möjligt.

§ 134 Vapenfri tjänst inom Svenska kyrkan, beslut

Från tisdagens överläggning om samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:15 fanns endast utskottets förslag (§ 111).

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att motion 2024:72 av Jonas Noréus och Marcus Romedahl om vapenfri tjänst inom Svenska kyrkan ska anses besvarad med vad utskottet anförde.

§ 135 Svenska kyrkan som samlande kraft, beslut

Från tisdagens överläggning om samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2024:16 fanns följande förslag (§ 112):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:64 av Jonas Noréus.

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:64 av Jonas Noréus,

dels om bifall till motion 2024:64,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:64 av Jonas Noréus om Svenska kyrkan som samlande kraft.

§ 136 Svenska kyrkan och ekumeniken, beslut

Från tisdagens överläggning om ekumenikutskottets betänkande Eu 2024:1 fanns följande förslag (§ 93):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:11 av Jan-Åke Isaksson m.fl.
- ♦ bifall till motion 2024:12 av Ulf Wester m.fl.

Utskottet punkt 1

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:11 av Jan-Åke Isaksson m.fl.,

dels om bifall till motion 2024:11,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

På Ingvar Jonssons begäran genomfördes omröstning med handuppräckning med röstkort och ordföranden förklarade att hon fann att flertalet röstat för utskottets förslag.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:11 av Jan-Åke Isaksson m.fl. om ekumenik i det offentliga rummet.

Utskottet punkterna 2 och 3

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:12 av Ulf Wester m.fl.,

dels om bifall till motion 2024:12,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

På Ingvar Jonssons begäran genomfördes omröstning med handuppräckning med röstkort och ordföranden förklarade att hon fann att flertalet röstat för utskottets förslag.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:12 av Ulf Wester m.fl. om Svenska kyrkan och ekumeniken.

Mot kyrkomötets beslut i dess helhet *reserverade* sig Tony Björklund, Per Carlberg, Daniel Engström, Robert Fredriksson, Jan-Åke Isaksson, Ingvar Jonsson, Jonas Larsson, Ronnie Nilsson, Fredrik Ottesen, Mikael Sandén, Ulf Wester och Anna-Karin Åström.

§ 137 Kyrkans engagemang i fredsfrågor, beslut

Från tisdagens överläggning om ekumenikutskottets betänkande Eu 2024:2 fanns följande förslag (§ 94):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:23 av Britt Björneke m.fl.

Utskottet punkt 1

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:23 punkt 1 av Britt Björneke m.fl.,

dels om bifall till motion 2024:23 punkt 1,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:23 punkt 1 av Britt Björneke m.fl. om att upprätta och fördjupa samarbete med Kristna Fredsrörelsen för att öka kunskapen om fred och ickevåld i hela Svenska kyrkans organisation.

Utskottet punkt 2

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:23 punkt 2 av Britt Björneke m.fl.,

dels om bifall till motion 2024:23 punkt 2,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:23 punkt 2 av Britt Björneke m.fl. om att tillse att en rikskollekt tas upp till Kristna Fredsrörelsen.

Utskottet punkt 3

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:23 punkt 3 av Britt Björneke m.fl.,

dels om bifall till motion 2024:23 punkt 3,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

Kyrkomötet beslutade att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:23 punkt 3 av Britt Björneke m.fl. om att inleda ett samarbete med ledande icke vålds- och fredsforskare.

Mot kyrkomötets beslut i dess helhet *reserverade* sig Lina Ahl, Agneta Ahlblom, Lars B Andersson, Vicktoria Bagi, Britt Björneke, Marie Buhr, Margareta Carlsson, Britt Fält, Marja Hillerström, Ann-Charlotte Miller, Linda Sjöo, Anne Sörman och Lisa Wallenstein.

§ 138 Guds mission i det offentliga rummet, beslut

Från tisdagens överläggning om ekumenikutskottets betänkande Eu 2024:3 fanns följande förslag (§ 95):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:25 av Leif Nordlander m.fl.

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:25 av Leif Nordlander m.fl.,

dels om bifall till motion 2024:25,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:25 av Leif Nordlander m.fl. om Guds mission i det offentliga rummet.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Torbjörn Aronson, Tony Björklund, Daniel Engström, Robert Fredriksson, Jan-Åke Isaksson, Jonas Larsson, Bertil Olsson, Fredrik Ottesen, Mikael Sandén, Anna Sundberg, Ulf Wester och Anna-Karin Åström.

§ 139 Kyrkans hållning till islam, beslut

Från tisdagens överläggning om ekumenikutskottets betänkande Eu 2024:4 fanns följande förslag (§ 96):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:29 av Lennart Matikainen.

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:29 av Lennart Matikainen,

dels om bifall till motion 2024:29,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:29 av Lennart Matikainen om kyrkans hållning till islam.

§ 140 Utlandskyrkan, beslut

Från tisdagens överläggning om ekumenikutskottets betänkande Eu 2024:5 fanns följande förslag (§ 97):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:33 av Anders Roos m.fl.
- ♦ bifall till motion 2024:69 av Anders Skogberg m.fl.
- ♦ bifall till reservation av Jan-Åke Isaksson som innebär att motion 2024:69 om att Svenska kyrkans anställningsvillkor inom utlandskyrkan av Anders Skogberg m.fl. ska anses besvarad med vad utskottet anför.

Utskottet punkt 1

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag till ändringar i kyrkoordningen.

Utskottet punkt 2

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:33 punkt 1 av Anders Roos m.fl.,

dels om bifall till motion 2024:33 punkt 1,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:33 punkt 1 om att ändra ikraftträdandedatum till den 1 januari 2026 på de förslag till kyrkoordningsändringar som rör utlandskyrkan och som föreslås i kyrkostyrelsens skrivelse 2024:4 Ändringar i kyrkoordningen.

Utskottet punkt 3

Ordföranden konstaterade att med kyrkomötets beslut om avslag på motion 2024:33 punkt 1 faller motionens andra punkt om att uppdra till kyrkostyrelsen att fram till ikraftträdandedatum, i samråd med Visby stift och berörda församlingar, genomföra en förankring och implementering av de föreslagna förändringarna.

Utskottet punkt 4

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:33 punkt 3 av Anders Roos,

dels om bifall till motion 2024:33 punkt 3,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:33 punkt 3 av Anders Roos om att uppdra till kyrkostyrelsen att ställa ekonomiska och personella resurser till utlandsförsamlingarnas förfogande så att övergången till ny organisation blir så smidig som möjligt.

Utskottet punkt 5

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:69 av Anders Skogberg m.fl.,

dels om bifall till motion 2024:69,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:69 av Anders Skogberg m.fl. om Svenska kyrkans anställningsvillkor inom utlandskyrkan.

§ 141 Förnyad religionsdialog, beslut

Från tisdagens överläggning om ekumenikutskottets betänkande Eu 2024:6 fanns följande förslag (§ 98):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:34 av Torbjörn Aronson och Karl-Gunnar Svensson.

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:34 av Torbjörn Aronson och Karl-Gunnar Svensson,

dels om bifall till motion 2024:34,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:34 av Torbjörn Aronson och Karl-Gunnar Svensson om förnyad religionsdialog.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Torbjörn Aronson, Nils-Gunnar Karlson, Bertil Olsson och Fredrik Wallén i en skriftlig reservation.

2025 firas 250 årsjubileum av den första judiska församlingen i Sverige och 100 års jubileum av ekumeniska mötet 1925 under mottot Tid för Guds fred. Det är synd och skam att Svenska kyrkan inte vill använda sina resurser i form av nätverk och erfarenheter för skydda och stärka den lilla judiska minoritetens livsvillkor genom en fredsbyggande religionsdialog med muslimska organisationer.

§ 142 Förverkliga religionsfrihet i ett mångreligiöst samhälle, beslut

Från tisdagens överläggning om ekumenikutskottets betänkande Eu 2024:7 fanns följande förslag (§ 100):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ avslag på motion 2024:51 av Peter Weiderud och Klas Corbelius.

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att bifalla motion 2024:51 av Peter Weiderud och Klas Corbelius,

dels om avslag på motion 2024:51,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

På Ingvar Jonssons begäran genomfördes omröstning med handuppräckning med röstkort och ordföranden förklarade att hon fann att flertalet röstat för utskottets förslag.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att bifalla motion 2024:51 av Peter Weiderud och Klas Corbelius om att förverkliga religionsfrihet i ett mångreligiöst samhälle.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Tony Björklund, Per Carlberg, Daniel Engström, Robert Fredriksson, Jan-Åke Isaksson, Jonas Larsson, Fredrik Ottesen, Mikael Sandén, Anna Sundberg, Ulf Wester och Anna-Karin Åström.

§ 143 Svenska kyrkans plats i den världsvida kyrkans offentliga rum, beslut

Från tisdagens överläggning om ekumenikutskottets betänkande Eu 2024:8 fanns följande förslag (§ 101):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:62 av Leif Nordlander.

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:62 av Leif Nordlander,
dels om bifall till motion 2024:62,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:62 av Leif Nordlander om Svenska kyrkans plats i den världsvida kyrkans offentliga rum.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Leif Nordlander.

§ 144 Fördöm Israels ockupation, beslut

Från tisdagens överläggning om ekumenikutskottets betänkande Eu 2024:9 fanns följande förslag (§ 102):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:65 av Anne Sörman m.fl.

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:65 av Anne Sörman m.fl.,
dels om bifall till motion 2024:65,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:65 av Anne Sörman m.fl. om att fördöma Israels ockupation.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Lina Ahl, Agneta Ahlblom, Lars B Andersson, Vicktoria Bagi, Mats Berglund, Henrik Blind, Britt Björneke, Marie Buhr, Margareta Carlsson, Britt Fält, Cecilia Gyllenberg Bergfasth, Marja Hillerström, Ylva Larsson, Ann-Charlotte Miller, Marja Sandin-Wester, Anne Sörman, Lisa Wallenstein och Lena Östholm Munkberg.

§ 145 Främja interreligiöst samarbete och kontakter, beslut

Från tisdagens överläggning om ekumenikutskottets betänkande Eu 2024:10 fanns endast utskottets förslag (§ 103).

Utskottet punkt 1

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:66 av Eva-Maria Munck m.fl. om att främja interreligiöst samarbete och kontakter.

Utskottet punkt 2

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att med anledning av motion 2024:66 av Eva-Maria Munck m.fl. uppmana kyrkostyrelsen att tydliggöra och synliggöra de goda exempel och material som finns för att främja det lokala interreligiösa arbetet.

§ 146 Svenska kyrkans fredsfrämjande arbete, beslut

Från tisdagens överläggning om ekumenikutskottets betänkande Eu 2024:11 fanns följande förslag (§ 104):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:68 av Axel W Karlsson.

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:68 av Axel W Karlsson,
dels om bifall till motion 2024:68,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:68 av Axel W Karlsson om Svenska kyrkans fredsfrämjande arbete.

§ 147 Ordningsfråga

Anders Lundberg ställde ordningsfråga och bad om ett förtydligande om konsekvensen av att kyrkomötet beslutar om verksamhet och ekonomi innan tillsyns- och uppdragsutskottets betänkandens beslutats.

Ordföranden klargjorde att eventuellt tillkommande uppdrag får rymmas inom beslutade planeringsramar.

§ 148 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2025–2027, beslut

Från måndagens överläggning om ekonomiutskottets betänkande E 2024:1 fanns följande förslag (§ 32):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:26 av Leif Nordlander m.fl.
- ♦ bifall till motion 2024:57 av Lena Östholm Munkberg m.fl.
- ♦ bifall till reservation 1 av Leif Nordlander m.fl.
- ♦ bifall till reservation 2 av Marcus Romedahl.

Utskottet punkt 1

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att fastställa inriktning för verksamheten på den nationella nivån.

Utskottet punkt 6

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:26 av Leif Nordlander m.fl.,

dels om bifall till motion 2024:26,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

På Bengt Kjellgrens begäran genomfördes omröstning med handuppräckning med röstkort och ordföranden förklarade att hon fann att flertalet röstat för utskottets förslag.

På Bengt Kjellgrens begäran genomfördes rösträkning. 171 ledamöter röstade för utskottets förslag, 61 för motionen och 7 ledamöter avstod från att rösta.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:26 av Leif Nordlander m.fl. om finansiering av kyrknätet.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Leif Nordlander, Per Carlberg, Robert Fredriksson, Jan-Åke Isaksson, Jonas Larsson, Fredrik Ottesen, Mikael Sandén, Anna Sundberg och Ulf Wester.

Jag anser att det är nationell nivåns ansvar att under en övergångsperiod på fem år betala för kyrknätet så att församlingar som inte är pastorat och pastorat ska kunna anpassa sina kostnader. Man har dessutom att inköpa ny hårdvara tvärtemot tidigare rekommendation om tunna klienter. Den fördubbling detta innebär är alltför stora kostnader som pastoraten inte kunnat styra över. Nationell nivå tvingar många pastorat och församlingar som inte är pastorat att avskeda medarbetare då en kostnad på tusen kronor per användare per månad. Jag reserverar mig till förmån för motionen.

Utskottet punkterna 7 och 8

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:40 av Irene Oskarsson och Karl-Gunnar Svensson om utökat stöd till EFS.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att med anledning av motion 2024:40 av Irene Oskarsson och Karl-Gunnar Svensson uppdra till kyrkostyrelsen att bereda frågan om ett eventuellt utökat anslag till EFS.

Utskottet punkterna 9–11

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:49 av Marcus Romedahl,

dels om bifall till motion 2024:49,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:49 av Marcus Romedahl om att sänka församlingsavgiften.

Utskottet punkterna 12 och 13

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:57 av Lena Östholm Munkberg m.fl.,

dels om bifall till motion 2024:57,

och förklarade att hon fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:57 av Lena Östholm Munkberg m.fl. om att fortsätta finansiera Act Svenska kyrkan.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Lena Östholm Munkberg, Henrik Blind, Cecilia Gyllenberg Bergfasth, Ylva Larsson och Marja Sandin-Wester i en skriftlig reservation.

Stödet till Act Svenska kyrkan räddar många liv i fattigare länder. Genom Act Svenska kyrkan kan kyrkan nå ut med humanitära insatser till de

mest behövande. Idag finns pågående projekt i församlingar och pastorat som behöver fortsätta trots att stödet från Sida kan svikta.

I beslutet medges att kyrkostyrelsen vid behov kan överskrida beslutade nettokostnadsramar för att säkra finansieringen för Act Svenska kyrkan.

Detta är ett beslut med oklarheter eftersom det är beroende av både beslut om stöd från Sida och är beroende av andelen insamlade medel.

Motionens förslag är därmed att kyrkomötet utöver kostnadsram för 2025 och planeringsramar för 2026 och 2027 avsätta 10 miljoner kronor, till Act Svenska kyrkan som stöd för att fullfölja ingångna partneravtal, och 15 miljoner kronor för att kompensera tidigare reducerat stöd, dels för att beakta konsekvenserna av Sidas nya biståndsorganisation.

Utskottet punkt 14

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att medge bidrag till tryckning av valsedlar, som beställs via kyrkostyrelsen vid 2025 års val till kyrkomötet, ska utgå till de nomineringsgrupper som är företrädde i kyrkomötet under innevarande mandatperiod eller som genom valet blir företrädde i kyrkomötet. Bidraget till respektive nomineringsgrupp ska motsvara kostnaden för tryckning av 0,7 valsedel per röstberättigad i respektive valkrets.

Utskottet punkt 2

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att fastställa nettokostnadsram för 2025 till 1 408 miljoner kronor.

Utskottet punkt 3

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att fastställa nettoplaneringsram för 2026 till 1 262 miljoner kronor.

Utskottet punkt 4

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att fastställa nettoplaneringsram för 2027 till 1 222 miljoner kronor.

Mot kyrkomötets beslut i dess helhet *reserverade* sig Marcus Romedahl.

(Sv. Ps. 591)

Förste vice ordföranden övertog kl. 11.19 ledningen av förhandlingarna.

§ 149 Förbud mot att röja uppgifter som avser Svenska kyrkans beredskap

Kyrkomötet behandlade tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande TU 2024:1.

I ärendet yttrade sig

Britt Björneke, som yrkade bifall till utskottets förslag.

Efter avslutad överläggning fanns endast utskottets förslag.

§ 150 Förbud mot att röja uppgifter som avser Svenska kyrkans beredskap, beslut

Från dagens överläggning om tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande TU 2024:1 fanns endast utskottets förslag (§ 149).

BESLUT *Kyrkomötet beslutade* att bifalla utskottets förslag att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i kyrkoordningen.

§ 151 Riktlinjer för församlingsdiakoni

Kyrkomötet behandlade tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande TU 2024:2.

I debatten yttrade sig

Mattias Rosenquist, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* biskop Johan Tyrberg

Margareta Andersson, som yrkade bifall till motion 2024:32

I detta anförande *instämde* Åsa Felix Everbrand och Anneli Kihlstrand

Mattias Rosenquist (replik)

Margareta Andersson (replik)

Jonas Noréus, som yrkade bifall till utskottets förslag

Biskop Johan Tyrberg, som yrkade bifall till utskottets förslag

I detta anförande *instämde* Jimmy Dahllöf, Lars Jakobsson och biskop Marika Markovits

Anders Lundberg, som yrkade bifall till motion 2024:32

I detta anförande *instämde* Lina Ahl, Lars B Andersson, Viktoria Bagi, Åsa Felix Everbrand, Ann-Charlotte Miller, Linda Sjöo och Anne Sörman

Mattias Rosenquist (replik)

Anders Lundberg (replik)

Marie Rydén Davoust,

I detta anförande *instämde* Viktoria Bagi

Nina Wahlin

I detta anförande instämde Viktoria Bagi och Anne Sörman.

Efter avslutad överläggning fanns följande förslag:

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:32 av Anders Lundberg m.fl.

§ 152 Riktlinjer för församlingsdiakoni, beslut

Från dagens överläggning om tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande TU 2024:2 fanns följande förslag (§ 151):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ bifall till motion 2024:32 av Anders Lundberg m.fl.

Ordföranden ställde förslag

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2024:32 av Anders Lundberg m.fl.,

dels om bifall till motion 2024:32,

och förklarade att han fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

På Anders Lundbergs begäran genomfördes omröstning med handuppräckning med röstkort och ordföranden förklarade att han fann att flertalet röstat för utskottets förslag.

På Anders Lundbergs begäran genomfördes rösträkning. 153 ledamöter röstade för utskottets förslag, 60 för motionen och 11 ledamöter avstod från att rösta.

Kyrkomötet beslutade att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2024:32 av Anders Lundberg m.fl. om riktlinjer för församlingsdiakoni.

Mot kyrkomötets beslut **reserverade** sig Lina Ahl, Agneta Ahlblom, Lars B Andersson, Vicktoria Bagi, Marie Buhr, Margareta Carlsson, Anders Lundberg, Ann-Charlotte Miller, Ellionor Moberg, Linda Sjöo, Anne Sörman, Nina Wahlin och Lisa Wallenstein.

§ 153 Verksamhetsberättelse 2023 för Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar

Kyrkomötet behandlade tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande TU 2024:3.

I debatten yttrade sig

Sofija Lazic Pedersen, som yrkade bifall till utskottets förslag

Roine Olsson, som yrkade bifall till utskottets förslag.

Efter avslutad överläggning fanns endast utskottets förslag.

§ 154 Verksamhetsberättelse 2023 för Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar, beslut

Från dagens överläggning om tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande TU 2024:3 fanns endast utskottets förslag (§ 153).

BESLUT **Kyrkomötet beslutade** att bifalla utskottets förslag att lägga verksamhetsberättelse 2023 för Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar till handlingarna.

Carin Åblad Lundström ville få det noterat till protokollet att hon inte deltagit i beslutet då hon ansåg sig jävig på grund av sin ersättarplats i ansvarsnämnden.

§ 155 Verksamhetsberättelse 2023 för Svenska kyrkans överklagandenämnd

Kyrkomötet behandlade tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande TU 2024:4.

Endast utskottets förslag fanns.

§ 156 Verksamhetsberättelse 2023 för Svenska kyrkans överklagandenämnd, beslut

Från dagens överläggning om tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande TU 2024:4 fanns endast utskottets förslag (§ 155).

BESLUT **Kyrkomötet beslutade** att bifalla utskottets förslag att lägga verksamhetsberättelse 2023 för Svenska kyrkans överklagandenämnd till handlingarna.

Förhandlingarna ajournerades kl. 11.47.

Förhandlingarna återupptogs kl. 13.00 under ledning av ordföranden.

§ 157 Summering av det tematiska kyrkomötet

Ordföranden gjorde en inledande summering av kyrkomötets arbete med temat kyrkan i det offentliga rummet. Därefter visades filmen *Kyrkan i det offentliga rummet*, som lyfter fram olika exempel på kyrkans arbete i det offentliga rummet.

Kyrkomötets andre vice ordförande gav en bakgrund till införandet av tematiska kyrkomöten och sammanfattade årets tematiska kyrkomöte med presentationsmetoden pecha kucha.

Kyrkomötets första vice ordförande läste därefter upp det uttalande om kyrkan i det offentliga rummet som kyrkomötet beslutat om tidigare under dagen.

Kyrkomötets ordförande och biskop Fredrik Modéus samtalade om vad de tar med sig från årets tematiska kyrkomöte.

Ledamöterna fick med hjälp av sina röstkort också svara på ett antal frågor om det tematiska kyrkomötet som ordföranden ställde.

Kyrkomötets ordförande uppmanade avslutningsvis ledamöterna att bära med sig kyrkomötets uttalande om kyrkan i det offentliga rummet som en brinnande fackla.

§ 158 Meddelanden

Ordföranden *meddelade* att kyrkomötets ledamöter under sessionen har samlat in över 10 000 kronor till Act Svenska kyrkan.

Ordföranden uppmanade ledamöterna att uppmuntra människor till att ta vara på sin röst i kyrkovalet nästa år, för att vi ska nå målet om en miljon väljare. I valrörelsen ska vi ha samma motto som i kyrkomötet, att skilja på sak och person.

Ordföranden framförde också ett tack till alla de medarbetare som på olika sätt möjliggjort kyrkomötets genomförande. Även tack till kyrkomötets sekreterare och förste och andre vice ordförande framfördes. Torvald Johansson, som spelat till psalmerna under andra sessionen, tackades. Ordföranden tackade också alla ledamöter och biskopar för spänstiga och spännande dagar.

Vice ordföranden framförde ett tack till ordföranden som på ett så fint och poetiskt sätt leder kyrkomötet.

Ordföranden läste avslutningsvis dikten Vinterorgeln av Erik Axel Karlfeldt.

§ 159 Kyrkomötet avslutas

Ordföranden förklarade kl. 13.56 kyrkomötet 2024 avslutat.

Kyrkomötets ledamöter deltog därefter i en mässa i Uppsala domkyrka då biskop Teresia Derlén predikade.

Kyrkomötets protokoll den 1–4 oktober och 18–20 november 2024,
fört enligt ovan, justeras den dag som framgår av vår elektroniska underskrift.

Karin Perers, ordförande

Levi Bergström, förste vice ordförande

Carina Etander Rimborg, andre vice ordförande

Maria Lundqvist Norling, sekreterare

Victor Backström, justerare

Elisabeth Kullenberg, justerare

Annika Nyman, justerare

Bilaga 1

Kyrkan i det offentliga rummet – kyrkomötets tematiska
program 2024

Kyrkan i det offentliga rummet

– *kyrkomötets tematiska
program 2024*

**Svenska
kyrkan**

”Gud älskar världen och upphör aldrig att vara engagerad i den. Denna djupa trosmässiga övertygelse ger kyrkan motivation att engagera sig i det offentliga rummet.”

Så står det i studiedokumentet Kyrkan i det offentliga rummet, från Lutherska världsförbundet. Vi i Svenska kyrkan gör och kan göra mycket i vår roll i det offentliga rummet. Välkommen att utforska detta tillsammans under det tematiska kyrkomötet 2024.

Session 1: 1–4 oktober

Ärkebiskop Martin Modéus linjetal

Lyssna till ärkebiskop Martin Modéus linjetal om att vara kyrka i det offentliga rummet.

Tisdag 1 oktober

Tid: 17.00-17.30

Plats: Universitetsaulan

Tecken på hopp – genom musiken, teologin och vår egen kyrkohistoria

Tisdag 1 oktober

Tid: 19.30-21.00

Plats: Universitetsaulan

I många sammanhang söker vi tecken på hopp. Lyssna till *Urban Claesson*, professor i kyrkohistoria, som visar oss spåren som formade vår demokratiska folkkyrka och *Jenny Ehnberg*, forskare i teologisk etik, som berättar hur teologin kan belysa och fördjupa demokratin.

Samtalet omsluts av musik som framförs av *Irma Schultz* och *Hans Kennemark*.

Moderator är *Pia Dahlén*, kommunikationschef.

Bibelsmedja

Onsdag 2 oktober

Tid: 09.00-11.30

Plats: Tilldelas personligen

Med hjälp av olika bibeltexter samtalar, funderar och arbetar vi med temat Kyrkan i det offentliga rummet. I bibelsmedjan varvar vi korta föreläsningar med samtal i grupp.

Medverkar gör *Marit Norén* som är teolog, präst och metodutvecklare med specialisering på genus och *Sven-Erik Fjellström* präst, teolog och folkbildare.

Hur mår demokratin i världen i dag?

Torsdag 3 oktober

Tid: 15.00-16.00

Plats: Universitetsaulan

De senaste årtiondenas framsteg för demokratin har nu utraderats. Det visar rapport från 2023, framtagen av Varieties of Democracy-institutet, V-Dem*, vid Göteborgs universitet. Just nu finns fler diktaturer än demokratier. Men vad har civilsamhället för roll i allt detta?

Lyssna till *Staffan I Lindberg*, professor i statsvetenskap och föreståndare för forskningsinstitutet V-Dem vid Göteborgs universitet, som ger en unik överblick hur det står till med demokratin i Sverige, EU och i världen idag.

*V-Dem är ett av världens största datainsamlingsprojekt inom samhällsvetenskaplig forskning någonsin.

Svenska kyrkan som aktör i civilsamhället

Svenska kyrkan är Sveriges största civilsamhällesaktör. Vilken roll och vilket ansvar har vi att agera för ett demokratiskt samhälle? Hur ser förutsättningarna ut i olika sammanhang där Svenska kyrkan verkar? Lyssna till tankeväckande TED-talks à 15 min. Du kommer ha möjlighet att ta del av två av tre samtal.

Att vara en religiös aktör i en mångreligiös kontext

Torsdag 3 oktober

Tid: 16.05-16.20 & 16.30-16.45

Plats: Sal IX

Pia-Sophia Passmark, kyrkoherde i Skarpnäck, talar om sina erfarenheter av att vara kyrka i samverkan med andra aktörer i ett förändrat samhälle. I sitt TED-talk berättar hon hur kyrkan kan vara en positiv kraft i det offentliga rummet genom mötet med olika religioner och värderingar. Hon delar med sig av både utmaningar och möjligheter som uppstår när kyrkan engagerar sig.

Konsekvenser av civilsamhällets krympande utrymme i Sverige

Torsdag 3 oktober

Tid: 16.05-16.20 & 16.30-16.45

Plats: Sal X

Offentliga medel till civilsamhället dras åt och ifrågasätts och organisationer som arbetar med mänskliga rättigheter möter ökat hot och hat. Hur påverkar detta vårt utrymme att agera och höja våra röster? Lyssna till *Mona Nechma*, chef för kommunikation, nationell utveckling och policy på LSU – Sveriges barn- och ungdomsorganisationer samt ledamot i Kommittén mot antimuslimsk rasism och *Miriam Hollmer*, utredare inom Svenska kyrkans program Social hållbarhet – fokus tillit och demokrati.

Våra utmaningar är också globala

Torsdag 3 oktober

Tid: 16.05-16.20 & 16.30-16.45

Plats: Universitetsaulan

Svenska kyrkan verkar också globalt. *Elaine Neuenfeldt*, teolog från Brasilien vid ACT-Alliansen, besöker oss och sätter ljuset på det krympande demokratiska utrymmet globalt och hur vi kan överbrygga detta genom samarbete över gränser och kulturer. Elaine delar med sig av exempel på hur människor, trots stora utmaningar, fortsätter att kämpa.

Samtalet hålls på engelska.

Svenska kyrkan som röstbärare

Svenska kyrkan har en stark röst i samhället, kanske inte minst i den offentliga debatten som röst för människor i allra störst utsatthet. Vilket ansvar kan och bör vi axla för att upprätthålla detta när demokratiska värden ifrågasätts och människovärdet kränks?

Sången och musiken från kyrkan flödar i gudstjänstrum och samhälle – en gemensam inledning

Fredag 4 oktober

Tid: 10.30-10.45

Plats: Universitetsaulan

Karin Runow, handläggare i kyrkomusik, ger oss tankar om hur tonerna ger sammanhang.

Unga samer – om delaktighet, motstånd och livsmod

Fredag 4 oktober

Tid: 11.00-11.40 och 11.50-12.30

Plats: Sal X

Hur ser unga samers inflytande i samhället och i kyrkan ut idag? Vilka frågor oroar och engagerar? Vad kan kyrkan göra för att stärka unga samers delaktighet och livsmod? Ett samtal mellan *Nils Johan Labba*, chef för det samiska konfirmationslägret och *Alma Åhrén*, student och ung ledare. Samtalsledare är: *Kaisa Syrjänen Schaal*, senior policyrådgivare.

Profetisk diakoni – hur församling, stift och den nationella nivån kan kroka arm för att vara en röst för människor som är nya i Sverige

Fredag 4 oktober

Tid: 11.00-11.40 och 11.50-12.30

Plats: Sal IX

Svenska kyrkans församlingar möter många människor som är nya i Sverige och som har ansökt om skydd här. Sex av tio församlingar bedriver även verksamhet för denna målgrupp. I mötet med människor ser vi som kyrka också konsekvenser av hur samhället ser ut idag.

Lyssna till ett samtal mellan *Anna Karlgren*, senior policyrådgivare, *Lisa Hofverberg*, diakon och *Katinka Levin*, stiftshandläggare, om varför kyrkan bör ha en given plats i den offentliga migrationsdebatten och hur kyrkans olika nivåer kan arbeta tillsammans. Samtalsledare är: *Anton Alsander*, policyrådgivare.

Ny översättning – nya insikter

Fredagen 4 oktober

Tid: 14.00-15.00

Plats: Universitetsaulan

År 2026 är det 500 år sedan den första översättningen av Nya testamentet till svenska publicerades. 2026 är också året då den första ekumeniska översättningen publiceras. Varför görs det och hur kan den berika det offentliga rummet?

Lyssna till kyrkosekreterare *Cristina Grenholm*, *Anders Göranson*, generalsekreterare Svenska Bibelsällskapet, *Mikael Winninge*, översättningsdirektor Svenska Bibelsällskapet och *Jonas Holmstrand*, docent, Svenska Bibelsällskapet.

Session 2: 18–20 november

Tid för Guds fred

Måndag 18 november

Tid: 16.00-18.30

Plats: Sal D och våning 6

Lyssna till ett inledande samtal mellan ärkebiskop *Martin Modéus* och Svenska Kyrkans Ungas förbundsordförande *Clara Olsson*. Samtalet blickar framåt mot det ekumeniska året och temat *Tid för Guds fred*. Efter samtalet inbjuds till kreativa gruppsamtal om kyrkomötets tema.

Stiften möts för egna seminarier

Tisdagen 19 november

Tid: 17.00-18.30

Kyrkans uppdrag att agera

Onsdagen 20 november

Tid: 13.00

Plats: Sal D

Under kyrkomötets sista pass samlas vi för att fördjupa oss i allt vi lärt oss. Tillsammans med presidiet reflekterar vi över Svenska kyrkans nuvarande engagemang i samhället och diskuterar hur vi kan fortsätta att göra skillnad i det offentliga rummet. Vi får lyssna till olika perspektiv och fundera över hur vi kan omsätta mötets insikter i våra egna lokala sammanhang.

**Svenska
kyrkan**

Bilaga 2

Kyrkomötet 2024: debattregler session 1

Begäran om ordet, instämmanden o.s.v. ska göras i det digitala mötesverktyget.

Begäran om ordet

Den som vill och får yttra sig i ett ärende i plenum ska anmäla *Begäran om ordet* i mötesverktyget. Om möjligt ska detta ske i förväg.

En företrädare för varje nomineringsgrupp får i sitt första anförande tala längst 5 minuter. Övriga talare får tala längst 3 minuter.

En talare som haft ordet och vill återkomma i debatten får tala längst 3 minuter. Varje talare får hålla högst två anföranden i varje ärende. Dubbla talarlistor tillämpas vilket innebär att en talare inte får ett andra anförande i ett ärende förrän alla som begärt ordet i ärendet haft sitt första anförande.

Oberoende av talarordningen får ordföranden lämna ordet till den som tidigare har yttrat sig i överläggningen för att bemöta närmast föregående talare (replik). Repliktiden är max 1 minut. Varje talare får avge högst två repliker på varje huvudanförande. Den som har förbrukat sin replikrätt kan efter sista anförandet i ett replikskifte få antecknat till protokollet att hen inte har rätt till någon ytterligare replik.

Instämmande

Oberoende av talarordningen får den som har rätt att yttra sig i överläggningen instämma med närmast föregående talare utan att ange skälen. Ett instämmande betyder att man står bakom varje ord talaren sagt.

Den som vill instämma i ett anförande ska anmäla *Instämmande* i mötesverktyget *omedelbart efter det att det anförande avslutats som instämmandet avser*.

Reservation

En ledamot som har deltagit i beslutet i ett ärende och som helt eller delvis vill reservera sig mot det beslut som kyrkomötet har fattat, ska anmäla reservationen genom att fylla i *Reservation* i mötesverktyget innan sammanträdet i plenum har avslutats den dag som beslutet fattades.

Skriftlig reservation

Om en ledamot vill utveckla en reservation genom en skriftlig motivering sker även det i mötesverktyget genom att man fyller i den särskilda textrutan som finns när man valt *Reservation*.

Valärenden

I valärende som är berett av valberedningen får varje talare **ett** anförande som inte får överstiga 3 minuter och **två** repliker som inte får överstiga 1 minut per huvudanförande. *Begäran om ordet* ska alltid göras i mötesverktyget.

Bilaga 3

Kyrkomötet 2024: debattregler session 2

Debatten i plenum ska föras i god ton och med fokus på sakfrågor. Begäran om ordet, instämmanden o.s.v. ska göras i det digitala mötesverktyget.

Begäran om ordet

Den som vill och får yttra sig i ett ärende i plenum ska alltid anmäla *Begäran om ordet* i mötesverktyget. I varje ärende får alla talare **ett** anförande som inte får överstiga 3 minuter. Reglerna om talartid gäller för alla som har yttranderätt, det vill säga ledamöter, biskopar samt även revisorer och ledamöter i kyrkostyrelsen som inte är ledamöter av kyrkomötet. För överblickens och planeringens skull är det önskvärt att så många som möjligt föranmäler sig.

Observera att den som företräder utskottet också måste lämna in en *Begäran om ordet* i mötesverktyget, liksom företrädare för skrivelse, motion och reservation.

Kyrkomötets presidium skickar före novembersessionen ut en preliminär plan för ärendenas behandling i plenum.

Replik

Oberoende av talarordningen får ordföranden lämna ordet till den som tidigare har yttrat sig i det ärende som behandlas för att önskar bemöta det som närmast föregående talare sagt eller för rättelse med anledning av dennes anförande (*replik*). Sådan replik ska begäras under pågående anförande.

Vid behandling av en skrivelse från kyrkostyrelsen har kyrkostyrelsens ordförande eller annan företrädare för kyrkostyrelsen rätt till replik för att lämna en upplysning.

Varje talare får högst **två** repliker på varje anförande. Tiden för replik får inte överstiga 1 minut.

Den som har förbrukat sin replikrätt kan efter sista repliken i ett replikskifte få antecknat till protokollet att hen inte har rätt till någon ytterligare replik. Anteckningen till protokollet sker på ledamotens begäran.

(2 kap. 3, 4, 5 §§ och 5 kap. 2 § kyrkomötets arbetsordning)

Debatt vid behandlingen av utskottsbetänkanden

Förslag

Utskottsbetänkandena föredras inte i plenum, eftersom de sänts ut i förväg och därför förutsätts vara lästa. Om inte något annat sägs anses utskottet ha föreslagit bifall till sina förslag i betänkandet.

- ♦ Annat förslag än bifall till utskottets förslag ska framställas i mötesverktyget i samband med *Begäran om ordet* och tydligt framställas muntligt under överläggningen. Det är det talade ordet som gäller.
- ♦ Observera att detta gäller även när någon vill föreslå bifall till en reservation i utskottets betänkande. Samma sak gäller förslag om bifall till en motion eller ett kyrkostyrelseförslag som utskottet inte velat bifalla.
- ♦ Annat särskilt förslag till beslut i det aktuella ärendet ska framställas i sin fullständiga lydelse, dels i mötesverktyget i samband med *Begäran om ordet*, dels muntligt under överläggningen. Sådana förslag måste ligga inom ramen för utskottets beredning för att kunna tas upp.
- ♦ Om ett eller flera nya särskilda förslag är kända för presidiet när debatten i ett ärende påbörjas inleds överläggningen med det/dem.

Instämmande

Oberoende av talarordningen får den som har rätt att yttra sig i överläggningen instämma med närmast föregående talare utan att ange skälen. Ett instämmande betyder att man till fullo står bakom varje ord talaren sagt.

Den som vill instämma i ett anförande ska anmäla *Instämmande* i mötesverktyget *omedelbart efter det att det anförande som instämmandet avser har avslutats*.

(2 kap. 6 § kyrkomötets arbetsordning)

Reservation

En ledamot som har deltagit i beslutet i ett ärende och som helt eller delvis vill reservera sig mot det beslut som kyrkomötet har fattat, ska anmäla reservationen genom att fylla i *Reservation* i mötesverktyget innan sammanträdet i plenum har avslutats den dag som beslutet fattades.

Utvecklad reservation

Den ledamot som vill utveckla en reservation genom en skriftlig motivering skriver den i textrutan som finns i reservationsformuläret i mötesverktyget.

Utvecklade reservationer ska lämnas innan årets kyrkomöte avslutas. Detsamma gäller den som vill ansluta till en utvecklad reservation.

(3 kap. 35 § kyrkoordningen)

UNDERSKRIFTSSIDA

**Detta dokument har undertecknats med avancerade elektroniska
underskrifter:**

